БУТУН ДУНЕ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

5-ЙИЛ ЧИҚИШИ

№ 108 (1112)

31 МАЙ ШАНБА 1958 ЙИЛ

БАҲОСИ 20 ТИЙИН

Финляндия Президенти У. К. Кекконеннинг Москвада бўлиши

Финляндия Республикаси Президенти Урхо Калева Кекконен ўз ҳамроҳлари билан бирга Совет Иттифоқи бўйлаб қилган сафаридан 29 майда Москвага қайтиб келди. Президент Ленинградда, Свердловскда ва Тошкентда бўлиб, саноат корхоналарини, колхозларни бориб кўрди ҳамда шаҳарларнинг диққатга сазовор жойлари билан танишди.

Финляндия ва Совет Иттифоқи давлат байроқлари билан безатилган Внуково аэродромида меҳмонларни СССР Министрлар Совети Раисининг Биринчи ўринбосари А. И. Микоян, СССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари Ж. А. Ташенов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари Г. Н. Зарубин кутиб олдилар.

Ўша куни Кремлда Финляндия Республикаси Президенти У. К. Кекконен билан Совет раҳбарларининг учрашуви бўлди.

Президентга ҳамроҳ бўлган Финляндия давлат арбоблари ҳам у билан бирга учрашувда қатнашдилар.

Учрашувда Совет томонидан К. Е. Ворошилов, Н. С. Хрущев, А. И. Микоян, Ф. Р. Козлов, СССР Ташқи ишлар министри А. А. Громико, СССР Ташқи савдо министри И. Г. Кабанов, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари А. В. Захаров, СССРнинг Финляндиядаги элчиси В. З. Лебедев қатнашдилар.

Учрашув вақтида бўлган ва дўстлик ҳамда самимият руҳида ўтган суҳбат вақтида Совет ва Фин томонларини қизиқтирган масалалар юзасидан келишув борлиги мамнуният билан таъкидланди.

Президент У. К. Кекконен 29 майда СССР Олий Совети Президиумининг Раиси К. Е. Ворошилов шарафига зиёфат берди.

Кечқурун Финляндиянинг элчихонасида катта қабул маросими ўтказилди. Меҳмонларни Финляндия Президенти У. К. Кекконен кутиб олди. (ТАСС).

Меҳнатсеварлар даласида

Адолат опа мусобақадош бригада пахта далаларини айланиб юрар экан, ўзида йўқ хурсанд эди: уч-тўрттадан чин барг чиқарган аниқ квадратлардаги ғўзалар ям-яшил бўлиб, далага файз бағишлаган, кеча яқиндагина культивация қилиниб яганаланган, озиқлантирилган анави карталардаги ғўзаларга сув тараб қўйилибди, ҳамма ерда кўчатлар текис, чигит экилмаган бир қарич ҳам жой қолдирилмапти. «Қойил қилишибди, мусобақадошларимиз, — дилидан ўтказди Адолат опа, парваришни жойига қўйишаяпти, ҳосил мўл бўлади, белни маҳкам бойлашган, қандларини урсин!»

Адолат опа дала шийпонига етиб келганида қуёш энди найза бўйи кўтарилган эди. У, бу ерда мусобақадош Истат опани учрата олмади. Бакка олов ташлаб қўйиб, кўрпа йиғаётган ошпаз аёл бригадирнинг универсалчилар ёнига кетганлигини айтди.

Ҳув ана, икки универсал бири-бирини кесишиб, ғўзалар тагини юмшатаяпти, икки азамат йигит — Ҳамдам билан Субҳи агрегат рулини маҳкам ушлашган. Икки тенгқур бири узунасига, бири кўндалангига ғўзаларни культивация қилмоқда. Уларнинг номларини бригада аъзолари ҳурмат билан тилга олишади. Ўз ишларининг моҳири бўлган бу икки механизатор шудгорлашда ҳам, чигит экиб аниқ квадратлар ҳосил қилишда ҳам астойдил ишлашган...

— Ҳорманг Истатхон!

Культивация ва озиқлантириш сифатини текшириб кўраётган бригадир Адолат опанинг овозини эшитиб ўрнидан турди.

— Келинг мусобақадош, қайси шамол учирди биз томонларга, — Истат опа қўшни бригадирни самимий кутиб олди.

— Йўл-йўлакай кўриб келяпман, ғўзанинг ривожи чакки эмас, ғайрат қилибсизлар!

Шу пайт нариги эгатдан универсални ҳайдаб Ҳамдам келиб қолди. Адолат опанинг кўзи агрегатга тиркалган СУЗга тушди. Ҳамдам бир йўлакай ҳам ғўзалар тагини юмшатаётган, ҳам озиқлантираётган эди.

— Дуруст қилибмизми, — сўради Истат опа, бундай нозик пайтда бир ишни икки иш қилиб, қимматли вақтимизни беҳуда ўтказмайлик, дедик-да. Ҳамдам билан Субҳининг маслаҳати бу. Ишнинг кўзини билишади, барака топгурлар!

Мусобақадошининг ҳозирги кайфиятини пайқаган Истат опа унга: универсалчилар ҳам, кетмончи, сувчилар ҳам дала шийпонида тунашаётганлиги, шунинг учун ҳам иш унумли бўлаётганлигини айтганида Адолат опага бу тадбир маъқул тушди. «Биз ҳам худди шунақа қилишимиз керак» деб кўнглига тугиб қўйди у.

Субҳи Абдукаримов билан Ҳамдам Атамов эгат охирига яна бир бориб қайтишганда Адолат опа уларни бир нафас тўхтатди:

— Айтингларчи мусобақадошлар,—деди у,— ваъдамиз ваъдами? Сўзимизнинг уддасидан чиқамизми?

— Э опа, — жавоб берди Ҳамдам, — у ваъда эскириб қолди, юрагимизни дадил қилиб 32 центнердан деб юбордик, бажарамиз шуни.

Мана, нариги картадан қиз ва йигитларнинг дилларни қитиқловчи яллалари оқиб келабошлади. Улар ғўзаларни чопиқ қилишаяпти, мўл ҳосилга пухта замин ҳозирлашаяпти.

64 гектар ернинг ҳар гектаридан 31,5 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган бригаданинг бошлиғи Адолат опа Бобоева, 60 гектар ернинг ҳар гектаридан 32 центнердан ҳосил етиштириш учун курашаётган бригаданинг бошлиғи Истат опа Хўжаевалар ана шу қиз ва йигитлар томон юришди. Бу пайт далада иш янада қизғин тус олган эди.

У. ЖОНГИТОВ,

Чиноз районидаги Сталин номли колхоз.

Суратда: моҳир механизаторлар (чапдан) **Субҳи Абдукаримов** ва **Ҳамдам Атамов** ўртоқлар.

В. Салов фотоси.

Картошка ва сабзавот мўл-кўл бўлсин!

Баҳор фасли тугаб, эрта-индин ёз мавсуми бошланади — тўкин-сочин пишиқчиликка саноқли кунлар қолди. Шаҳар аҳолисини қишлоқ хўжалик маҳсулотлари билан етарли миқдорда таъминлаш мажбуриятини ўз зиммасига олган шаҳар атроф колхозларининг аъзолари ана шу вазифанинг ғоят муҳим, шу билан бирга катта аҳамиятга эга эканлигини тўла ҳис қилишлари, шаҳарли дўстлари олдидаги бурчларини шараф билан адо этиш учун курашишлари керак.

Деҳқончиликка ишнинг кўзини билиб раҳбарлик қилаётган, картошка, сабзавот экинларининг ҳосилини ошириш билан бирга уларнинг эрта муддатларда пишиб етилиши учун барча куч ҳамда имкониятларни сафарбар этаётган хўжаликларда давлат мажбуриятига маҳсулот топшириш ҳам, шаҳардаги дўконларга чиқариб сотиш ишлари ҳам нормал аҳволда бормоқда. Шундай колхозларнинг Тошкент ёки Янгийўлдаги, Чирчиқ ёки Бекободдаги, Олмалиқ ёки Оҳангарондаги дўконларида картошка, сабзи-пиёз, карам етарли бўлиб туради.

Шаҳар меҳнаткашларини қишин-ёзин сабзавот билан етарли миқдорда таъминлашдек улуғвор вазифани бажаришга ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшаётган колхозларда қандай қилиб шу натижалар қўлга киритилаётганлигини ҳар бир хўжаликда кунт билан ўрганиш, уни ишлаб чиқаришга кенг жорий қилиш ҳозирги энг муҳим вазифалардан ҳисобланади. Бу соҳада Қорасув районидаги Свердлов номли колхозда қилинаётган ишлар ибрат бўларлидир. Колхоз ҳозиргача шаҳардаги дўконларига 25 тоннадан ортиқ қулупнай, 10 тоннадан ортиқ карам, ўнлаб тонна редиска, кўк пиёз, бир неча тонна эртаги картошка чиқариб сотди. 17 гектар ердаги эртаги картошка тўла пишиб етилмоқда, колхоз картошка сотишни кун сайин кучайтираётир. Яна шу нарса қувонарлики, колхоз давлатга сут етказиб бериш, харид қилиш йиллик планини ҳозиргача 150 процент қилиб бажарди. Колхоз правлениеси (раиси ўртоқ М. Исмоилов) шу кунларда шаҳардаги барча дўконларида ҳамма вақт сабзавотчилик ва чорвачилик маҳсулотлари етарли миқдорда бўлиши учун барча зарур тадбирларни амалга оширмоқда.

Бу қувонарли факт. Бундай колхозлар ягона эмас. Шу райондаги Ленин номли, Калинин районидаги Карл Маркс номли, Тошкент районидаги Ленин номли, Куйбишев номли колхозларда эртаги экинлар ҳосилини шаҳарга барвақт етказиб бериш, аҳолининг ўсиб бораётган талабини тўла қондириш йўлида ҳаракат қилинмоқда, бу соҳада дастлабки ютуқларга эришилаётир.

Хўш шундай экан, нима учун илғор хўжаликларда амалга оширилаётган тадбирлар бошқа айрим колхозлар ишлаб чиқаришига кенг жорий қилинмаётир, уларда ҳам эртаги экинлар ҳосили етиштиришдек муҳим ишга етарли эътибор берилмаётир. Бу тўғрида даставвал маҳаллий партия, совет ташкилотлари, қишлоқ хўжалик органлари изчиллик билан иш олиб боришлари, ҳар бир колхозда эртаги экинлар экилиши юзасидан берилган топшириқнинг сўзсиз бажарилишини таъминланишини қаттиқ талаб қилишлари керак. Нима учун шаҳарларга яқин колхозларда эртаги сабзавот, картошка, пиёз экинлари етиштирадиган махсус бригада ёки звенолар ташкил қилиш мумкин эмас. Агар шу бригада ва звеноларнинг аъзолари фақат эртаги экинлар етиштириш билан шуғуллансалар, бу маҳсулотларга бўлган танқислик ҳозиргидек бўлмас эди. Шаҳарга яқин айрим хўжаликларда 0,2-0,3 гектар ерда ҳар турли маҳсулот — сабзи-пиёз, карам, картошка, қизил лавлаги, чеснок экинлари жуда эрта муддатларда етиштирилмоқда. Ҳали колхоз дўконларига пиёз, картошка, сабзи чиқарилмасданоқ, бозор прилавкаларида шу хилдаги маҳсулотлар тўлиб-тошиб кетади. Қани энди, колхозларимиз дўконида ҳар хил сабзавотни, истаган вақтда, етарли миқдорда харид қилиш мумкин бўлса! Бунинг ўрнига кўпгина колхозларнинг дўкони ёз фасли бошланаётган бўлса ҳам кўпинча бўш туради ёки бултурги, эски, суви қочган картошка, қовун қоқи ва бошқа маҳсулотлар, харидорнинг талабини қондирмайдиган нарсалар билан савдо қилинади.

Йилнинг ҳамма фаслида сабзавотни мўл-кўл қилиш учун шаҳар атроф колхозларида барча имконият бор. Уларни давлат етарли техника билан таъминлаган, минерал ўғит истаганча бериб турилибди, ерларни сифатли ишлаш учун ишчи кучлари етарли. Гап ана шу имкониятлардан мақсадга мувофиқ фойдаланишда, ишни планли равишда олиб бориб — муддатларга бўлиб экилган экинлар парваришининг юқори сифатли ўтказилиши, экиш планининг сўзсиз бажарилишини таъминлашда, техникани, барча ишчи кучларини шу муҳим вазифани намунали адо этишга тўла сафарбар қилишда.

Ҳақиқий аҳвол билан танишилганда кўпгина районларда бу муҳим иш эътибордан четда қолаётганлигини, бунинг оқибатида сабзавот маҳсулотини эрта муддатларда етказиб бериш у ёқда турсин, ҳатто, картошка, сабзавот, полиз экинлари экиш топшириғи мутлақо қониқарсиз бажарилаётганини кўриб ачинасиз. Кончилар шаҳри — Олмалиққа яқин турган, шу шаҳар меҳнаткашларининг ғўза парвариши, пахта йиғим-терими даврида дўстона ёрдамини кўрган Пискент районида шу вақтгача картошка, сабзавот, полиз экинлари экиш мутлақо судралаётганлигини қандай характерлаш мумкин?! Пискентликлар, эртаги картошка, сабзи-пиёз, карам ва шунга ўхшаш маҳсулотларни эрта муддатларда етиштириб ўз қўшнилари, биродарлари олмалиқликларга совға қилганларида ўз бурчларини шараф билан бажарган бўлардиларку! Ёки Бекобод районини олиб кўрайлик. Социалистик Бекободда металлурглар, цементчиларнинг улкан оиласи яшамоқда ва ижодий меҳнат қилаётир. Шундай шаҳар меҳнаткашларини қишлоқ хўжалик экинлари маҳсулоти билан етарли миқдорда таъминлаш Бекобод район колхозлари, совхозлари зиммасига юклатилган. Шу муҳим вазифа қандай бажарилмоқда? Очиғини айтиш керак, ёмон адо этилаётир. Кейинги маълумотга қараганда районда картошка экиш 15,3, сабзавот экиш 17,7, полиз экинлари экиш эса атиги 9,7 процент бажарилибди. Район партия комитети (секретари ўртоқ Каримов), район ижроия комитети (раиси ўртоқ Қодиров) ҳамда колхоз, совхозларнинг раҳбарлари сабзавот экинлари маҳсулоти етиштиришга бўлган муносабатларини тубдан ўзгартиришлари, Бекобод шаҳар меҳнаткашлари учун ҳамма вақт етарли миқдорда картошка, сабзавот, қовун-тарвуз етказиб беришга мажбур эканликларини унутмасликлари керак.

Вазифа—сабзавот, полиз экинлари экиш планларини белгиланган муддатда сўзсиз бажарилишига эришишдан иборатдир. Сабзавотчилар шаҳар ва районлар аҳолисини картошка, сабзавот, қовун-тарвуз, мева билан йилнинг ҳамма фаслида етарли миқдорда таъминлаш учун курашишлари, бу соҳадаги бурчларини тўла ҳис қилишлари зарур.

Колхоз дўконларида ҳамма вақт сифатли сабзавот, картошка мўл-кўл бўлсин.

ҚАРДОШ МУСОБАҚАДОШ ЛЕНИНОБОД ОБЛАСТЬ ПАХТАКОРЛАРИ ДАЛАСИДА

Сизда ҳам, бизда ҳам ҳосил мўл бўлсин

Ленинобод ва Тошкент областининг пахтакорлари бир неча йилдан бери бир-бирлари билан мусобақалашиб келадилар. Улар шу мусобақада дўстона ёрдамлашадилар, фойдали маслаҳатларини айтиб, мўл ҳосил етиштириш истагини билдирадилар.

Ери-ерига туташ бўлганлиги, иқлими бир-бирига кўп жиҳатдан монандлиги туфайли Тошкентда бўлгани сингари бу йилги кўклам ленинободликларга ҳам сермашаққат келди. Айни чигит экиш палласида ҳафталаб ёмғир қуйиб турди. Шунда Ленинобод пахтакорлари қўшнимиз, қардошимиз тошкентликларнинг аҳволи қандай бўлаётган экан, деб қайғиришди. Улар Тошкент радиосини тинглашганда ўз мусобақадошлари даласида об-ҳаво қийинчилиги туфайли экиш ишлари чўзилаётганлигини эшитишиб бетоқат бўлишарди. Ахир Тошкентда ҳосил кам бўлса, ленинободликлар ҳам куюнишади-да!

Об-ҳаво қийинчиликлари азамат пахтакорлар ва механизаторларни умидсизлантириш у ёқда турсин ғайрат билан меҳнат қилишга, дуч келган қийинчиликларни сабот ва матонат билан енгишга даъват қилди. Улар кунлардан эмас, қулай соатлардан, минутлардан унумли фойдаланиш учун курашдилар, шу курашда ғолиб чиқдилар. Бу йилги шароитда Конибодом, Ашт районларининг пахтакорлари алоҳида маҳорат кўрсатдилар. Шу азаматлар чигитни биринчилар қаторида экиб тугалладилар.

—Шароитнинг оғирлигига қарамай, квадрат-уялаб чигит экишнинг ташаббускорлари — ленинободликлар ўз мўлжалларидаги ишни қилдилар—бир неча минглаб гектар ерга чигитни квадрат-уялаб экдилар. Қарақчиқум МТСининг механизаторлари бу соҳада ташаббускор бўлдилар ва ўзларининг ибрат бўларли ишлари билан бошқаларга намуна кўрсатдилар. Мана бугун шу МТС хизмат қилаётган зонадаги колхозларда ғўзани узунасига ва кўндалангига иккинчи марта культивация қилинаётир. Квадратларда яшнаб ўсаётган ғўзалар кун сайин бўй чўзмоқда.

Пролетар районидаги Ленин номли колхоз областимизда эмас, ҳатто Тожикистон республикасида ҳам машҳур. Бу колхозга донгдор пахтакор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, СССР Олий Советининг депутати Абдуғафур Самадов раислик қилади. 2500 гектар пахта майдонига эга бўлган бу хўжалик аъзолари ноқулай келган бултурги йилда ҳам пахтадан ҳаммадан кўп ҳосил етиштирдилар, гектаридан 34,6 центнердан пахта топширдилар. Улкан колхоз аъзоларининг бу йилги аҳди яна ҳам катта — 2500 гектар ернинг ҳар гектаридан 36 центнердан ҳосил етиштириш. Ана шу катта мажбуриятни шараф билан бажариш учун колхозчилар ҳам, механизаторлар ҳам зўр ғайрат, бирдамлик билан меҳнат қилмоқдалар. Социалистик Меҳнат Қаҳрамонлари Шамси Аҳмедова, Абдуманнон Латипов, Абдураҳмон Холматов ўртоқлар бригадасида бўлсангиз кўз илғамас кенг далаларда ғўзанинг жуда яхши ўсиб ривожланаётганини кўрасиз, меҳнатсевар пахтакорларнинг ишига қойил қоласиз.

Мўл ҳосил учун бошланган курашда биринчи ўринларда кетаётган колхозлар, пахтакорлар, механизаторлар тўғрисида гап борганда Исфара районидаги Свердлов номли, Ашт районидаги Ленин номли, Нов районидаги Сталин номли, Ленинобод районидаги Ленин номли колхозларни, шу хўжаликларнинг азамат кишиларининг номини зўр ҳурмат билан тилга оламиз.

Ленинободликлар янги ерларни ўзлаштириш ҳисобига пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириш, шундай қилиб республикада пахтачиликни ривожлантириш ишига муносиб ҳисса қўшиш учун барча тадбирларни амалга ошираётирлар. Хўжанд районидаги Самғар массивини бутунлай эгаллаш, шу ерда 9 минг гектар ерга сув чиқариш, бу жойларни унумдор пахтазорларга айлантириш юзасидан бошланган курашда жуда кўп пахтакорлар ва механизаторлар маҳорат кўрсатиб меҳнат қилаётирлар. Сирдарёга қурилган ва секундига 13,5 кубометр сув чиқара оладиган сузувчи насос станцияси қурилиши тобора қизғин тус олаётир. Насос станциясининг биринчи навбат қурилиши битказилиб ишга туширилди. Шу йилнинг ўзида очилган ва экин экилган 2 минг гектар янги ер сув билан таъминланди.

Қадимда экин экилмай, халққа ҳеч қандай манфаат келтирмаётган шу жойларга Шаҳристон районидан ватанпарвар колхозчилар кўчиб келди, улар шу ерда катта хўжалик барпо қилдилар. Янги колхоз Куйбишев номи билан аталди. Колхоз раиси ўртоқ Умар Сулаймонов ўз ҳамқишлоқларининг фикрини, мақсадини ифодалаб бундай дейди:

— Биз янги ерлардан мўл ҳосил етиштириш, областимизда пахтанинг ялпи ҳосилини кўпайтириш учун бирдамлик билан курашамиз. Бунинг учун бизда барча имконият бор. Янги ерда ташкил этилган ёш хўжалигимизга ҳар тарафлама ёрдам бераётган ва ғамхўрлик қилаётган партия ҳамда ҳукуматимиздан чексиз миннатдормиз. Биз шу меҳрибонликка жавобан астойдил меҳнат қиламиз.

Ленинобод областининг колхозлари ғўза парвариши суръатини янада кучайтирадилар, мўл ҳосил етиштириш учун ғайрат билан курашадилар. Улар пахта ҳосилини оширишда, давлатга 500 минг тонна «оқ олтин» етказиб бериш йўлида ғайрат билан ишлаётган ўзларининг мусобақадошлари Тошкент область пахтакорларига, механизаторларига чин қалбдан муваффақиятлар тилайдилар.

Сизда ҳам, бизда ҳам ҳосил мўл бўлсин!

А. РАУПОВ.

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ БЕШИНЧИ СЪЕЗДИ

30 майда Тошкентда, Ўзбекистон ССР Олий Советининг Мажлислар залида республика касаба союзларининг V съезди ўз ишини бошлади.

Съезднинг раҳбар органлари — президиум, секретариат ва мандат комиссияси сайланади.

Гулдурос, узоқ давом этган қарсаклар остида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми съезд фахрий президиумига сайланади.

Қуйидаги кун тартиби бир оғиздан тасдиқланади:

1. Касаба союзлари Ўзбекистон республика советининг ҳисобот доклади.
2. Ревизия комиссиясининг ҳисобот доклади.
3. Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959 — 1965 йилларга мўлжалланган перспектив плани ҳақида.
4. Касаба союзлари Ўзбекистон республика советини ва ревизия комиссиясини сайлаш.
5. СССР Касаба союзларининг XII съездига делегатлар сайлаш.

Ҳисобот доклади қилиш учун касаба союзлари Ўзбекистон республика советининг раиси ўртоқ **Ж. К. Хўжаев**га сўз берилади. Докладчи СССР халқ хўжалигини юксак даражада ривожлантиришнинг КПСС XX съезди томонидан белгилаб берилган программасини амалга оширишда совет халқи томонидан эришилган буюк ғалабаларни таъкидлаб, касаба союзларининг коммунистик жамият қурилиши соҳасида тўхтовсиз ўсиб бораётган ролини кўрсатади. КПСС Марказий Комитетининг коммунизмнинг ленинча мактаби бўлган СССР касаба союзлари иши ҳақидаги қарори касаба союзларининг фаолиятини тобора яхшилаш ҳақида ғамхўрлик қилиш руҳи билан суғорилган.

Республика касаба союз ташкилотлари Коммунистик партиянинг кўрсатмаларини амалга ошира бориб, саноат корхоналари, транспорт ва қурилиш ташкилотларининг ишига чуқур аралаша бошладилар, меҳнаткашлар оммасини халқ хўжалиги планларини бажариш ва ошириб бажариш учун курашга, техника прогрессини ривожлантириш, меҳнат унумдорлигини янада ошириш, маҳсулотнинг таннархини камайтириш учун курашга кенг сафарбар этмоқдалар.

Социалистик мусобақа, дейди докладчи, меҳнаткашларнинг ижодий активлигини оширишнинг энг муҳим формаларидан биридир. Республика касаба союз ташкилотлари социалистик мусобақага раҳбарлик қилишни бир мунча яхшиладилар.

Аммо касаба союзлари республика советининг, область советларининг, республика, область ва маҳаллий касаба союз комитетларининг иш савияси социалистик мусобақани янада ривожлантириш юзасидан партия томонидан қўйилаётган ҳозирги талабларга жавоб бермайди.

Касаба союз ташкилотлари омманинг ташаббусини барқ урдиришлари, уни ишлаб чиқариш резервларини аниқлаш ва ана шу резервлардан яхшироқ фойдаланишга қаратишлари, корхоналарнинг ҳаёти ва эҳтиёжидан яхшироқ хабардор бўлишлари, уларга Халқ хўжалик кенгашлари, тармоқ бошқармалари, министрликлар ва бошқармалар орқали олинган социалистик мажбуриятларни бажаришда зарур ёрдам бериб боришлари лозим.

Сўнгра докладчи доимий ишлаб чиқариш кенгашларининг фаолияти, рационализаторлар ва ихтирочилар билан ишлаш, меҳнатни ва иш ҳақини нормаллаштириш, коллектив шартномаларнинг бажарилиши, меҳнат шароитини ва ишлаб чиқаришнинг санитария аҳволини яхшилаш, социал страхование, уй-жой қурилиши, савдо ва умумий овқатланишни яхши ташкил қилиш, оммавий-маданий ишлар, меҳнаткашларни жисмоний жиҳатдан тарбиялаш масалаларига тўхталиб, бу соҳада эришилган ютуқларни кўрсатди, камчиликларни очиб ташлади.

Докладчи Ўзбекистон касаба союзларининг халқаро алоқалари ўсиб бораётганлигини кўрсатиб, сўнгра ташкилий иш масалаларига муфассал тўхталиб ўтди.

Ҳозирги вақтда Ўзбекистонда 1.100 минг касаба союз аъзоси бор. Ҳисобот даврида 160 мингдан ортиқ киши янгидан касаба союз аъзолигига қабул қилинди. Шунга қарамай, ҳали ҳам 100 мингдан ортиқ ишчи ва хизматчи касаба союз аъзолари сафидан четда қолиб келмоқда. Уларни касаба союзга жалб этиш муҳим вазифадир.

Республика касаба союз ташкилотлари, дейди докладчи, КПСС Марказий Комитети декабрь Пленумининг қарорларини амалга ошириш юзасидан айрим ишлар қилдилар. Аммо бу, ишнинг фақат бошланишидир. Ишни қайта ташкил қилишни тезроқ тамомлаш керак, токи ҳар бир фабрика-завод, маҳаллий, область, республика комитети, ҳар бир касаба союз совети жанговар органга айлансин, хўжалик ва маданий қурилишнинг конкрет масалаларини ҳал қилишни амалда таъминласин. Коммунистик партиянинг сиёсатини амалга ошириш учун меҳнаткашларни дадиллик билан сафарбар этсин.

Докладчи ўз сўзининг охирида бундай деди:

— Ўзбекистон касаба союзлари ўзларининг бешинчи съездига қаторлари ўсган ва ташкилий жиҳатдан мустаҳкамланган ҳолда келдилар. Республика касаба союзларининг барча аъзолари номидан Ўзбекистон касаба союзлари республика партия ташкилотларининг раҳбарлиги остида меҳнаткашларни мамлакатимизда коммунистик қурилишнинг улуғвор вазифаларини бажаришга сафарбар қилиш учун бутун куч-ғайратларини сарф қиладилар деб жонажон Коммунистик партиямиз ва унинг ленинча Марказий Комитетини ишонтиришга ижозат этгайсизлар.

Ўртоқ **Г. П. Веряснин** ревизия комиссиясининг ҳисобот докладини қилади.

Сўнгра Ўзбекистон ССР халқ хўжалигини ривожлантиришнинг 1959—1965 йилларга мўлжалланган перспектив плани ҳақида доклад қилиш учун Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, республика Госпланининг раиси ўртоқ **С. Н. Зиёдуллаев**га сўз берилади.

Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари С. К. Камолов Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг республика касаба союзлари съездига юборган табригини ўқиб берди. Бу табрик давомли қарсаклар билан кутиб олинди.

Биринчи мажлисда докладлар юзасидан музокаралар бошланди.

(ЎзТАГ).

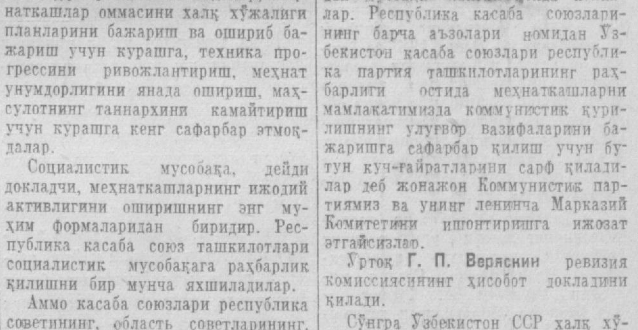

Суратда: мажлислар залида. **И. Глауберзон** фотоси.

Ер учинчи сунъий йўлдошининг ҳаракати тўғрисида

Учинчи йўлдош 30 май эрталаб соат 6 га қадар Ер атрофини 199 марта айланиб чиқди. Учинчи сунъий йўлдошни ҳаво очиқ, булутсиз бўлганда кечқурун қуёш ботгандан кейин жанубий кенгликнинг 5 градусидан 49 градусигача ҳамда эрталаб қуёш чиқиши олдидан жанубий кенгликнинг 14 градусидан 50 градусигача визуал кўриш мумкин. (ТАСС).

Тинчликсевар инсониятнинг фикрини ифодаловчи муҳим ҳужжат

★ ★ ★

Янгиерликларнинг бирдамлиги

ЯНГИЕР. (Телефон орқали олинди). Мирзачўлнинг катта массивларида ер ишлари бажараётган, уй-жой бинолари қураётган мингларча механизатор ва қурувчилар дўстлик, ҳамкорлик ва ўзаро ёрдам тўғрисидаги Варшава Шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий Маслаҳат Комитети Кенгашининг иши ҳақида эълон қилинган материалларни зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

— Жаҳон халқлари барқарор тинчлик ўрнатиш учун тобора активроқ курашаётирлар. Лекин Америка империалистлари янги жаҳон урушини бошлашга жон-жаҳдлари билан уринмоқдалар, — дейди насос станциясининг бош мастери Шавкат Толипов. — Совет Иттифоқи қирғин урушининг олдини олиш мақсадида жаҳонда биринчи бўлиб атом ва водород қуроллари синовини тўхтатиб, ибратли иш қилди. Бироқ ғарбдаги баъзи бир давлат арбоблари Совет Ҳукумати бошлаб берган ана шу ташаббусни қувватламаётирлар.

Жанубий Мирзачўл каналида реконструкция ишлари олиб бораётган қазамловчи экскаватор машинисти Иван Пашков бундай дейди:

— Совет халқлари тинчликни истайдилар. Тинчлик бўлиб турса, ҳамманинг ҳаёти фаровон бўлади. Биз Мирзачўл саҳросини «оқ олтин» водисига айлантираётирмиз. Лекин капиталистик мамлакатлардаги қора кучлар элнинг тинчлигини бузишга уринмоқдалар. Социалистик мамлакатларнинг яқинда эълон қилган Декларацияси ана шу урушқоқларнинг найрангларига яна бир катта зарба бўлади.

Декларация совет халқининг интилишини ифода этади

Варшава Шартномаси қатнашчилари бўлган давлатларнинг декларацияси Тошкент тўқимачилик комбинати ишчилари, мутахассислари ва хизматчиларининг кўпминг кишилик коллективи диққат марказида турибди.

Совет Иттифоқи ва социалистик лагерь мамлакатларининг ҳукуматлари тинчлик ва дўстлик сиёсатини изчиллик билан амалга оширмоқдалар. — деди тўқувчи, Ўзбекистон ССР Олий Советининг депутати С. Пўлатова. — Аммо АҚШ ва бошқа бир қатор капиталистик давлатларнинг империалистлари жаҳонда янги урушни бошлаб юбормоқчи бўладилар. Декларация мамлакатимиздаги миллионлаб кишиларнинг, бошқа мамлакатлардаги дўст ва биродарларимизнинг фикр ва туйғуларини ифода этади.

— Тинчлик ва дўстлик тарафдорларининг лагери уруш оловини ёқувчилар лагеридан кучлироқдир, — деди инженер, Сталин мукофоти лауреати А. Турков. — Биз Варшава Шартномаси қатнашчилари бўлган ҳукумат бошлиқларининг қарорларини якдиллик билан маъқуллаймиз. (ЎзТАГ).

Областимиз меҳнаткашлари Варшава Шартномаси қатнашчилари бўлган давлатларнинг Декларациясини якдиллик билан маъқулламоқдалар ва зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар. **Суратда:** Тошкентдаги Ильич номли завод қуюв цехининг агитатори ўртоқ **М. И. Миркина** бир группа ишчиларга кенгаш материалларини ўқиб бермоқда.

В. Салов фотоси.

Тинчлик иши енгилмасдир

Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар Сиёсий маслаҳат комитети кенгашининг матбуотда эълон қилинган ҳужжатларини Ўзбекистон пойтахтининг меҳнаткашлари қизғин маъқулламоқдалар. Саноат корхоналарининг цехларида ва муассасаларда суҳбатлар ўтказилмоқда, коллектив бўлиб газета ўқишлар уюштирилмоқда.

Тошкент қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг ишчи ва хизматчилари кенгаш якунларини социалистик лагердаги мамлакатлар тинчликсевар сиёсатининг ёрқин намойишидир демоқдалар.

— Тинчлик иродаси урушга нисбатан бениҳоя кучлидир, — деди шу корхонадаги қуюв цехининг модельчиси Мажид Раҳимов.—Кейинги вақтларда Ғарбдаги империалистик доиралар халқлар ўртасидаги муносабатларни кескинлаштиришга, улар ўртасида душманлик ва нифоқ чиқаришга бир неча марта уриндилар, лекин уларнинг бу қора ниятлари социалистик лагерь кучларининг зарбасига учради. Социалистик давлатларнинг вакиллари томонидан қабул қилинган Декларация шу давлатлар қудратининг мустаҳкамланиб бораётганлигини кўрсатувчи янги далилдир. Бу Декларация халқларнинг тинчликка бўлган интилишини ўзида ифода этади.

М. Раҳимов Совет Армиясида хизмат қилиб, бундан бир йил илгари ўз жонажон заводига қайтиб келди. У цехдаги ўз ўртоқлари билан биргаликда пахтачилик учун янги мукаммал машиналарни ишлаб чиқаришга тайёргарлик олиб бормоқда. Илғор ишчи Совет Ватани равнақи йўлида тинч ижодий меҳнат қувончи ҳақида гапира туриб, Варшава шартномасида қатнашувчи давлатларнинг қуролли кучларини янада қисқартириш тўғрисида кенгашда қабул қилинган қарорни қизғин табриклайди. У, инсонпарварлик ҳислари билан суғорилган бу ҳужжатни коммунистик ва ишчи партиялари тинчликсевар сиёсатининг яна бир ёрқин ифодасидир, деди.

«Ўзбекгидроэнергострой» трести механика заводининг коллективи шу кунларда Ўрта Осиёдаги энергетика қурилишлари учун муҳим заказларни бажариш билан банд. Кенгашда қабул қилинган тарихий ҳужжатлар ишчиларнинг меҳнат соҳасидаги активлигини янада оширди.

— Варшава шартномаси қатнашувчилари бўлган давлатларнинг Декларацияси, — деб таъкидлади ишчи Турсун Убайдуллаев, — тинчлик тарафдорлари кучларининг қудратли эканлигидан далолат беради. Ана шу тинчлик тарафдорларининг олдинги сафида буюк Ватанимиз бораётганлиги биз, совет кишиларини ғоят қувонтиради. Ватанимиз қирғин келтирувчи атом урушига қарши бутун инсониятнинг бахт-саодати учун олиб борилаётган курашнинг ташаббускори бўлиб чиқмоқда.

Октябрь революцияси номидаги паровоз—вагон-ремонт заводининг, Тошкентдаги каноп фабрикасининг, корборунд заводининг ва шаҳардаги бошқа саноат корхоналарининг ишчилари ҳамда хизматчилари ҳам Варшава шартномасида қатнашувчи давлатлар кенгашининг иш натижаларини зўр қониқиш билан маъқулламоқдалар. (ЎзТАГ).

Тинчлик бўлсин деб, янада яхшироқ ишлаймиз

ШЎРЎЗАК, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Варшава Шартномаси қатнашчилари бўлган давлатларнинг Москва кенгаши Декларацияси ва бошқа ҳужжатларини барча совет кишилари сингари Верхне-волинск районидаги «Социализм» совхозининг ишчилари, хизматчилари ва мутахассислари якдиллик билан маъқуллаб, зўр қизиқиш билан ўрганмоқдалар.

Совхоз 6-бўлимининг бошқарувчиси ўртоқ Ражабов барчанинг фикрини ифода қилиб, суҳбатда бундай деди:

— Уруш дунё халқларининг бошига жуда кўп, катта кулфатлар келтирган. Совет ҳукумати урушнинг олдини олиш ва тинчликни мустаҳкамлаш учун ҳамма тадбирларни кўриб, ташаббус кўрсатмоқда. Атом, водород бомбаларини синаб кўришни дунёда биринчи бўлиб тўхтаттан ҳам Совет ҳукумати бўлди. Совхоз ишчилари мамлакатимиз қудратини мустаҳкамлаш учун зўр ғайрат билан фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Совхоз бу йил пахта майдонини ўтган йилга нисбатан 700 гектарга кенгайтирди ва давлатга 6 минг тонна пахта етказиб бериш мажбуриятини олди. Биз ғўза парваришини кучайтириб, янги ерларнинг ҳосилдорлигини оширамиз, мажбуриятимизни қоплайдиган даражада мўл ҳосил етиштирамиз.

Совхоз ишчилари ва механизаторлар социалистик лагердаги биродарлар билан ҳамкорликни янада мустаҳкамлаш мақсадида амалга оширилаётган тадбирларни тўла маъқуллаб, тинчлик йўлида янада фидокорона меҳнат қилишга аҳд қилдилар.

С О В Е Т   Қ У Р И Л И Ш И

Депутатлар наказн вақтида бажарилмаётир

Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайлов кампанияси даврида сайловчилар томонидан берилган наказларнинг Янгийўл шаҳрида бажарилиши билан қизиққан эдик, шаҳар ижроия комитетининг раиси ўртоқ Эшонхўжаев бу тўғрида қисқа қилиб шундай деди:

— Наказлар анча-мунча бор, уларни бажариш учун ҳамма чоралар кўрилмоқда. Кўп наказларни бажариб ҳам қўйдик. Шаҳар ободонлаштирилмоқда, водопровод қурилмоқда, савдо ишлари яхшиланмоқда. Ижроком секретари ўртоқ Борисовда ҳамма нарса бор, танишилса масала янада равшан бўлади...

Ўртоқ Борисов суҳбатда сайлов кампанияси даврида сайловчилардан ҳаммаси бўлиб 73 наказ тушгани, улар ўрганилиб умумлаштирилгани, анчагинаси эса бажарилгани ҳақида гапирди.

Кўпинча сайловчиларнинг наказлари ижрокомнинг у ёки бу бўлими иш планида белгиланган тадбирларга мос келиб қолганлиги сабабли ҳам уларни амалга ошириш тез ва ўнғай бўлади. Сайловчилар ўз наказларида шаҳарни электр қуввати билан бутун сутка бўйи таъминлашни, Совхоз кўчаси, Садовий тупикни ремонт қилишни, шаҳарни оқар сув билан таъминлашни, автобусларнинг мунтазам қатнаб туришини таъминлашни талаб қилганлар. Шуни айтиш керакки, бу ва бошқа бир қанча наказлар аллақачонлар амалга оширилган. Бир қатор наказлар эса ҳозирги кунда бажарилмоқда.

Лекин сайловчилар наказларини тўла ва тўғри ўрганиб чиқишда, уларни умумлаштириб, амалга оширишда ижроия комитети фаолиятида кўпгина камчиликлар бор. Шаҳар ижроия комитети 1957 йилнинг 23 апрелида «Меҳнаткашлар депутатлари Янгийўл шаҳар Советн депутатларига сайловчилар томонидан берилган наказлар тўғрисида» деган қарор қабул қилган. Қарор билан танишиб чиқсангиз шу нарса аён бўладики, унда сайловчилар наказлари тўла умумлаштирилмаган. Бундан ташқари шундай наказлар ҳам бўладики, уларни айрим сабабларга кўра амалга ошириш имконияти бўлмайди. Мана шуларнинг ҳаммаси қарорда ўз ифодасини топган бўлиши керак, албатта. Бироқ, шаҳар ижроия комитетининг қарорида буни учратмадик.

— Наказларнинг бажарилиши устидан қандай назорат ўрнатилган? — сўрадик ижроком секретаридан.

— Мана буни кўрдингизми, — деди жавобида ўртоқ Борисов наказлар ёзилган варақаларни кўрсатиб, — биз, яъни раис, муовин ва мен шу рўйхат билан наказларнинг бажарилишини бевосита ўз жойида текширамиз, сўнгра бажарилганининг ёнига «птичка» қилиб қўямиз.

— Яна қандай йўл билан текширасизлар?

— Асосан шу-да, бундан бошқа яна нимаси бўлсин.

Маълум бўлишича шаҳар ижроия комитети бажаришга топширилган наказлар бўлимларда қай аҳволда эканлиги билан қизиқмаган ҳам, бу ҳақда улардан вақти-вақти билан ҳисобот олиб турмаган ҳам. Шу туфайли ҳам айрим бўлимларнинг ходимлари ўз бўлимларига тегишли наказлардан хабарсиз. Масалан, шаҳар ижроия комитетининг наказлар юзасидан чиқарган қарори шаҳар соғлиқни сақлаш бўлимининг собиқ мудири ўртоқ Турсунов томонидан олинган. Қарор устига мудир «бажариш учун қабул қилинсин ва папкага тикилсин» деб имзо чекишдан нарига ўтмаган. Соғлиқни сақлаш бўлими ходимларидан бирортасининг ҳам бу қарордан хабари йўқ. Соғлиқни сақлаш соҳасида берилган 7 та наказдан 5 таси бажарилмаётганлигининг сабаби ҳам мана шунда.

Коммунал хўжалик бўлимига тегишли бўлган наказлар 35 та бўлиб, бутун наказларнинг деярлик 50 процентини ташкил этади. Бўлимда наказлар бажарилишининг бориши билан танишар эканмиз, бу ерда на наказ ва на ижроком қарорини топдик.

Наказларнинг бажарилиши депутатлар орқали, матбуот орқали сайловчиларга етказиб турилиши керак. Ижроком ўз қарорида буни алоҳида, айтиш мумкинки, анча дабдаба билан қайд қилиб ўтган ҳам. Афсуски, бу яхши таклиф ҳам қоғозга ёзилганича қолиб, амалга оширилмаган.

Шаҳар ижрокоми депутатларга наказларни расмийлаштириб бермаган, депутатларнинг анчагина қисми сайловчилар томонидан қандай вазифалар топширилганини унутиб ҳам юборганлар.

— Депутатлар ҳисоботи қандай уюштирилган? — сўрадик биз.

— Ўтган йили 115 депутат, бу йил эса 66 депутат сайловчилар олдида ҳисобот берди.

— Қандай қўшимча наказлар тушди, улар умумлаштирилдими?

— ...

Ҳужжатлар текшириб кўрилганда шаҳар ижрокоми сайловчилар томонидан берилган янги наказларга ва депутатлар ҳисоботини ташкил этишга формал муносабатда бўлаётгани, наказларни ўрганиб чиқиш ва бажаришга эътиборсиз қараётганлиги яна бир карра намоён бўлди. Ўтган йили ижроком область ижрокомига 115 депутат ҳисобот берди, деб ахборот берган. Ҳақиқатда эса шаҳар ижрокомида бу ҳақда аниқ маълумот ҳам йўқ.

Депутатларнинг ўтган йили ҳисобот бериш даврида сайловчилар томонидан берилган 18 та наказ умумлаштирилиб, қарор билан расмийлаштирилмаган. Бу йилги берилган янги наказлар эса ҳатто ҳисобга ҳам олинмаган.

Шуни алоҳида уқтириб ўтиш керакки, сайловчилар наказн — маҳаллий Советлар фаолиятининг асоси. Шаҳар ижроия комитети ташкилий ишлардаги камчиликларга тезда хотима бериб, сайловчилар томонидан берилган ҳамма наказларни бажариш чорасини кўриши керак. Ана шунда шаҳар ижрокомининг халқ оммаси билан алоқаси янада мустаҳкамланади, ишда янгидан-янги муваффақиятларга эришади.

С. ОРИПОВ,
«Тошкент ҳақиқати»нинг махсус мухбири.

Хисоракнинг бугунги қиёфаси

Хисорак қишлоғи Паркент район марказидан 15-20 километр узоқликда жойлашган. Илгари мана шу масофани ўтиш хисоракликлар учун кўп машаққатли эди. Чунки оралиқда Олтинбек довони ястаниб ётарди, ундан фақат от-уловда ўтиш мумкин эди, холос.

Маҳаллий Советларга бўлиб ўтган сайловлар даврида хисоракликлар ўзларининг бирдан бир орзулари район маркази билан қишлоқ оралиғига автомобиль йўли қуриш зарур эканини изҳор қилган эдилар.

Депутатларнинг ташаббуси ва яқиндан берган ёрдами туфайли бу йўл қуриб битирилди-ю, хисоракликларнинг айтишича Хисоракка «жон» кирди. Қишлоқ кундан-кунга обод бўлиб, унда янги типовой уй-жой бинолари қад кўтарди. Колхоз қишлоғининг қатор-қатор кўчалари бунёдга келди.

Ҳозир қишлоқнинг қайси бир кўчасига кирманг, ундаги хонадонларда радио, радиоприёмник овози янграб туради. Қишлоққа 600 точкали электродвигатель ўрнатилиб, аҳоли Ильич нуридан баҳраманд бўлмоқда.

Колхоз хўжалиги кундан-кунга ривожланаётгани билан бир вақтда қишлоқ аҳолисининг турмуш даражаси ҳам ўсмоқда. Ўтган йили колхозда янги молхона қурилиб, ишга туширилди. Бунинг натижасида чорва молларининг сони кўпайиб, унинг маҳсулдорлиги ҳам ошди. Ҳар бир сигирдан соғиб олинадиган сутнинг миқдори 1956 йилга қараганда 400 литр кўпайди. Колхознинг ўтган сайловдан буён иқтисодий қуввати ортиб, умумий даромади 1,5 марта кўпайди. Ҳозир чўчқахона, бузоқхоналар ва бошқа қишлоқ хўжалик бинолари қурилиб, чорва молларининг маҳсулдорлигини оширишга катта замин яратилди.

Колхоз қишлоғининг маданий ҳаётида ҳам катта ўзгаришлар юз бераётир. Қишлоқда катта сельмаг қурилиб, колхозчиларга хизмат қилмоқда. Улуғбек номидаги 7 йиллик мактаб ўрта мактабга айлантирилди. Бу мактаб қошида узоқдан қатнайдиган ўқувчилар учун 40 ўринлик интернат ташкил этилди. Қишлоқда медицина хизмати ҳам яхши йўлга қўйилган. Қишлоқ советининг кутубхонаси ва ўқишхонаси китобхонлар билан ҳамма вақт гавжум. Эндиликда ҳар бир колхозчи бу кутубхонадан истаган китобни олиб ўқийолади.

Энгельс номли колхоз правлениеси колхозчилар учун телевизор приёмниги сотиб олиб берган. Ҳозир колхозчилар телевидение орқали берилаётган республика, область янгиликларидан ўз колхозларида туриб, хабардор бўлмоқдалар. Совет кишиларига қилинаётган бундай катта ғамхўрликдан мамнун бўлаётган қишлоқ меҳнаткашлари партия ва ҳукуматимиздан миннатдор бўлмоқдалар.

Ю. БАҲОДИРОВ.

Коммунистик партия—Ўзбекистонда колхоз тузуми ғалабасининг ташкилотчиси

В. И. Ленин 1923 йилдаёқ ўзининг машҳур «Кооперация тўғрисида» деган мақоласида миллион-миллион майда деҳқон хўжаликларини йирик социалистик ишлаб чиқариш кооперативларига ихтиёрий равишда аста-секин бирлаштириш йўли билан уларни йирик социалистик ишлаб чиқариш изига кўчириш йўллари ва шаклларини илмий суратда чуқур асослаб берди.

Қишлоқ хўжалигини коллективлаштириш мамлакатимизда социализм қуриш соҳасида Коммунистик партия программасининг биринчи навбатдаги муҳим ва таркибий қисми бўлиб қолди. Шунинг учун ҳам Туркистон Коммунистик партияси Ўрта Осиё республикаларида миллий чегараланишни амалга ошириб, ер-сув ислоҳоти ўтказиш йўлини тутди. Ер-сув ислоҳоти республикада қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришни амалга оширишнинг муқаррар шарти бўлиши лозим эди.

Совет халқи социализм қурилишининг ленинча программасини амалга ошира бориб, 1927 йилнинг охиридаёқ мамлакатни индустрлаштириш соҳасида анча муваффақиятларга эришди. Қишлоқ хўжалигига келганда, ҳали у тез ўсиб бораётган социалистик саноатнинг талаб ва эҳтиёжларидан орқада қолмоқда эди.

Социалистик саноат кенгайтирилган такрор ишлаб чиқариш асосида ривожланиб бораётган бир шароитда қишлоқ хўжалигининг бундай орқада қолаётганлигига асосий сабаб шу бўлдики, қишлоқ хўжалиги жуда майда хўжаликларга бўлинган, тарқоқ ҳолдаги хўжалик эди. В. И. Ленин «...майда хўжалик билан муҳтожликдан чиқиб бўлмайди» деган эди (Асарлар, 30 том, 147 бет).

Бу зиддиятнинг янада кучайиши халқ хўжалигини батамом вайрон қилиши мумкин эди, социалистик қурилишни озми-кўпми узоқ давр давомида бир-бирига зид икки негизга, яъни энг йирик социалистик саноат негизига ва энг қолоқ, тарқоқ, майда товар деҳқон хўжаликларига асослаб қуриш мумкин эмас эдики, буни Коммунистик партия жуда яхши билар эди.

Шунинг учун ҳам ВКП(б)нинг 1927 йил декабрда бўлиб ўтган XV съезди қишлоқ хўжалигини коллективлаштиришни ҳар томонлама авж олдириш зарурлигини кўрсатиб ўтди ва шу муносабат билан амалий тадбирларни ишлаб чиқди.

Оммавий колхоз ҳаракати айниқса 1929-1930 йилларда кучайиб кетди. Ўзбекистон территориясида 1928 йилда 10,1 минг деҳқон хўжаликларини бирлаштирган 675 колхоз бўлган бўлса, 1929 йилда колхозларнинг сони 1516 га етди, 1930 йилда эса колхозларнинг сони 5471 га етди. Республиканинг пахтачилик районларида колхоз қурилиши энг кўп ривожланди. 1933 йилда республикадаги ҳамма колхозларнинг 82,5 проценти пахтачилик колхозлари эди.

Ёппасига коллективлаштиришга ўтиш ишлари қулоқларга қарши шиддатли синфий кураш шароитида олиб борилди.

Колхоз ва совхозлар анча ўсганлиги муносабати билан 1929 йилнинг охирида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати партия XV съездининг директиваларига амал қилиб, деҳқонларнинг бевосита ёрдамига таяниб, қулоқларни чеклаш сиёсатидан ёппасига коллективлаштириш асосида қулоқларни синф сифатида тугатиш сиёсатига ўтдилар.

Шу билан бирликда коллективлаштиришни амалга ошириш вақтида қишлоқда партия йўлини ўтказишда хатолар ва бузишларга йўл қўйилди. Коллективлаштириш процентини мумкин қадар кўпайтиришга берилиб кетилди, деҳқонлар орасида қунт билан тушунтириш ишлари олиб бориш ўрнига кўп ҳолларда қуруқ маъмуриятчиликка, колхозчилик ҳаракатини декретбозлик йўлига солиб юборишга ҳаракат қилинди.

ВКП(б) Марказий Комитетининг «Колхоз ҳаракатида партия йўлини бузишларга қарши курашиш тўғрисида» 1930 йил 14 мартда чиқарган қарори колхоз қурилишидаги хатоларни тузатиш соҳасида катта аҳамиятга эга бўлди.

Ўзбекистон коммунистлари колхоз қурилишида йўл қўйилган хатоларни ВКП(б) Марказий Комитети раҳбарлигида тузатдилар. ВКП(б) Марказий Комитети ноябрь Пленумининг (1929 йил) қарорлари асосида 1930 йилда СССРнинг саноат районларидаги илғор ишчилардан колхозларга юборилган йигирмабешмингчилар янги колхозлар тузиш ва мавжуд колхозларни мустаҳкамлаш ишида катта роль ўйнади.

Йигирмабешмингчилардан Ўзбекистон колхозларига 711 киши келди. Жумладан, Ивановодан 200 киши, Москвадан 124 киши ва Ленинграддан 84 киши келди. Марказий саноат районларидан келганлардан 55 киши ҳозирги Тошкент область колхозларига юборилди. Ўзбекистон шаҳарларидан республика колхоз ва совхозларига 253 киши юборилди.

В. И. Ленин «Деҳқончиликни ҳам қайта қуришга қодир бўлган йирик машиналашган саноатгина социализмнинг бирдан-бир моддий асоси бўлиши мумкин» деган эди (Асарлар, 32 том, 551 бет).

Колхоз тузумини мустаҳкамлаш учун курашда Коммунистик партия ва Совет ҳукумати колхозларни ташкилий хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлашга қаратилган бир қанча тадбирларни амалга оширдилар. 1933 йилнинг январь ойида ВКП(б) Марказий Комитети ва Марказий Контроль Комиссиясининг бирлашган Пленуми МТСлар ва совхозлар ҳузурида сиёсий бўлимлар ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилди. Шу қарорга мувофиқ, ВКП(б) Марказий Комитети қишлоқда сиёсий-тарбиявий ишларни яхшилаш ҳамда колхозларни ташкилий хўжалик жиҳатидан мустаҳкамлаш соҳасидаги улуғ вазифаларни бажаришни уддалай оладиган энг яхши ва энг тажрибали коммунистлардан 17000 кишини МТСларнинг сиёсий бўлимларида ишлаш учун юборди. РСФСРдан Ўзбекистонга тажрибали партия ходимларидан 350 дан кўпроқ киши сиёсий бўлимларда ишлаш учун юборилди.

ВКП(б) Марказий Комитети январь Пленумининг (1933 йил) қарорига мувофиқ Ўзбекистон Коммунистик партияси МТСлар ва совхозларда сиёсий бўлимлар ташкил этиш соҳасида катта иш олиб борди. 1933 йилнинг дастлабки ойларида 75 МТСда ва 12 совхозда сиёсий бўлимлар ташкил этилди.

Ўзбекистон коммунистлари қаттиқ кураш олиб бориб, қишлоқ хўжалигини ва айниқса унинг етакчи тармоғи бўлган пахтачиликни ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдилар, республикамиз СССРнинг асосий пахта базасига айланди.

Иккинчи беш йилликнинг охирига келиб, 1937 йилда республикада пахтанинг ялпи ҳосили 1524,5 минг тоннага етди, 1940 йилда 1913 йилдагига нисбатан 3 баравар кўп пахта олинди.

Пахтанинг ҳосилдорлигига келганда, ҳар бир гектардан олинаётган ҳосил колхозларда икки баравардан зиёдроқ кўпайди ва 1932 йилдаги 7.95 центнер ўрнига 1937 йилда ҳар бир гектардан 16,1 центнер ҳосил олинди, совхозларда эса 4,5 центнер ўрнига 20,1 центнер ҳосил олинди.

Урушдан кейинги йилларда республика қишлоқ хўжалиги тез суръатлар билан ривожланди. Колхозларнинг йириклаштирилганлиги колхоз қурилишини ривожлантиришда олға томон қўйилган катта қадам бўлди. Майда колхозларнинг кўпчилиги социалистик қишлоқ хўжалигининг ишлаб чиқарувчи кучларини янада юксалтириш йўлида ғов бўлиб қолди. Бу майда колхозларни йириклаштириш керак эди. Ўзбекистон ССРда 1950 йилнинг бошларида 6000 дан кўпроқ колхоз бор эди, буларнинг кўпи майда колхозлар эди. 1950 йилнинг охирига келиб, республикада 4000 майда колхоз бирлаштирилиб, улардан 1699 та йирик колхоз тузилди.

1953 йил 3-7 сентябрда КПСС Марказий Комитетининг Пленуми ўртоқ Н. С. Хрущевнинг «СССР қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш тадбирлари тўғрисида»ги докладини муҳокама қилди ва тегишли қарор қабул қилди. Пленум қарорида айтилдики, бизнинг колхоз тузумимиз тинч қурилиш йилларида ҳам, шунингдек урушнинг оғир йилларида ҳам, ўзининг улуғ ҳаётий кучини, аҳолини озиқ-овқат билан, енгил ва озиқ-овқат саноатини эса хомашё билан тобора кўпроқ миқдорда таъминлашга қодир эканлигини исбот қилди.

Бироқ, колхоз тузумида фойдаланилмаётган имкониятлар ҳали жуда кўп. Аҳоли озиқ-овқат маҳсулотлари билан, саноат эса хомашё билан ҳали тўла таъминланмаётир.

Сентябрь Пленумидан кейин жуда кўп агрономлар, зоотехниклар, инженерлар партиянинг чақириғига жавобан колхозларга ва МТСларга бориб ишлаш учун жўнаб кетдилар. Шу тариқа олий ва ўрта маълумотли мутахассислардан 3600 киши қишлоқларга ишлаш учун юборилди.

1955 йилда КПСС Марказий Комитети ва СССР Министрлар Совети берган жуда катта ёрдам туфайли, республикада чигитни тор қаторлаб экиш, квадрат-уялаб экиш сингари прогрессив усулларни кенг жорий қилиш ишида маълум бурилиш ясалди.

Пахтачиликда янгиликнинг эскиликка қарши кураши, прогрессив усулларнинг консерватив усулларга қарши кураши натижасида, илғор агротехникани кенг жорий қилиш туфайли ва барча пахтакор республикаларнинг қардошларча ёрдами орқасида, биз пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа тармоқларини ривожлантиришда катта муваффақиятларга эришдик.

КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг «Колхоз тузумини янада ривожлантириш ва машина-трактор станцияларини қайта ташкил этиш тўғрисида»ги қарорини ва СССР Олий Советининг биринчи сессиясида бу ҳақда қабул қилинган Қонунни республикамиз меҳнаткашлари зўр қониқиш ва якдиллик билан маъқулладилар.

Машина-трактор станцияларининг тузилиши Коммунистик партия ва Совет ҳукуматининг қишлоқни социалистик асосда қайта қуриш соҳасида кўрган энг катта тадбирларидан бири эди. Ўзбекистонда 1929 йилдан бошлаб МТСлар социалистик давлатнинг колхозларга раҳбарлик қилишдаги энг муҳим таянч нуқтаси эди ва улар ишчи ва деҳқонлар иттифоқининг моддий базаси бўлиб хизмат қилди.

Ўзбекистон колхозлари МТСларнинг ёрдами билан экинларни парвариш қилишни яхшиладилар, бу эса пахтанинг ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини оширишга сабаб бўлди. МТСлар колхозларни янада ривожлантиришда, уларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамлашда муҳим роль ўйнадилар. Минглаб колхозчилар МТСлар туфайли янги, ҳозирги замон техникасини ўзлаштириб олдилар, малакали тракторчиларга, комбайнчиларга, шофер ва механикларга эга бўлдилар.

Бироқ, КПСС Марказий Комитети февраль Пленумида қайд қилиб ўтилганидек, ҳозирги шароитда, яъни колхозларнинг кўпчилиги ташкилий-хўжалик жиҳатдан мустаҳкамланган, колхозларнинг экономикаси анча юксалган шароитда колхозларга МТСлар орқали ишлаб чиқариш-техника ёрдами кўрсатишнинг мавжуд формаси қишлоқ хўжалик ишлаб чиқарувчи кучларини ривожлантириш эҳтиёжларига мос келмай қолди. Колхозларнинг кўпчилиги тракторларни ва қишлоқ хўжалик машиналарини сотиб олишга ҳамда улардан тўғри ва унумли фойдаланишга қодир бўлган ҳозирги шароитда бу техникани колхозларга сотишга ўтиш мақсадга мувофиқдир.

Ўзбекистон партия ташкилоти КПСС Марказий Комитети Пленуми қарорларини амалга ошириш юзасидан бир қанча тадбирлар кўрди. Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг 1958 йил 11 мартда бўлиб ўтган Пленуми КПСС Марказий Комитети Пленумининг қарорини маъқуллади ва тегишли қарор қабул қилди. Республиканинг кўпгина колхозлари техниканинг ва барча ишлаб чиқариш воситаларининг бир қўлга ўтишининг ғоят афзаллиги ва фойдалилигини кўриб, ҳозирнинг ўзидаёқ МТСлардан ўзларига зарур бўлган барча техникани қабул қилиб олдилар ҳамда механизатор кадрлар танлаб олдилар ва ҳозирги вақтда дала ишларини муваффақиятли олиб бормоқдалар. Фақат Тошкент областининг ўзидагина 57 колхоз техникани қабул қилиб олди.

Бу фактлар Ўзбекистонда КПСС Марказий Комитети февраль Пленумининг қарорини ҳеч кечиктирмай, 2-3 йил ичида амалга ошириш учун ҳамма имкониятлар борлигини кўрсатади.

Бу тадбирларнинг амалга оширилиши социалистик қишлоқ хўжалигининг барча тармоқларини янада кўпроқ юксалтиришга имкон беради. Энди, социалистик деҳқончилик ва чорвачиликнинг буюк имкониятлари ва афзалликлари янада тўлароқ намоён бўлади. Бу Коммунистик партиянинг қишлоқ хўжалигига раҳбарликни тобора такомиллаштириб бораётганлигининг, коллективлашнинг ленинча планини янги шароитларга татбиқан янада ривожлантираётганлигини кўрсатувчи фактордир.

Ж. АХРОРОВ.

Барча колхоз ва совхозларда ғўза парвариши суръатини кескин оширайлик!

☆

Валентин Тюпко бригадаси ғўзанинг биринчи цикл парваришини тамомлади

Ўрта Осиё машина синаш станциясининг донгдор механизатори Валентин Тюпко бошчилик қилаётган бригада аъзолари ғўзанинг биринчи цикл парваришини тугаллаганлиги тўғрисида хушхабар олинди. Илгари айтиб ўтилганидек, Тюпко бошлиқ беш кишидан иборат бригада бу йил 125 гектар ерда кетмон ишлатмасдан ғўза ўстириб, мўл ҳосил етиштиришга аҳд қилганлар. Бригадада барча майдонларга чигит уяга маълум миқдорда уруғ ташлашга мослаштирилган махсус квадрат-уялаб чигит экувчи сеялка билан экилди. Бунинг натижасида барча ерларга нормал қалинликда чигит тушди, ғўзани яганалашда унчалик кўп қўл кучи талаб қилинмади.

Механизаторлар барча майдондаги ғўзаларни узунасига ва кўндалангига культивация қилдилар. Ерга чигит экиш билан бир вақтда фосфор ўғити солинган эди, культивация даврида эса ғўза селитра билан бир йўла озиқлантирилди. Механизаторлар ғўзанинг биринчи цикл парвариши даврида ҳар гектар ерга иккитадан одам куни сарф қилдилар. Бу эса қўшни колхозларникига нисбатан 10 марта камдир.

Маълумки, Тюпконинг бир ўзи ўтган йили 25 гектар ерда сира кетмон ишлатмасдан гектар бошига 27,5 тадан иш куни сарф қилган эди. Ҳисоблаб чиқишларича, бу йил ғўза парваришидан тортиб то йиғим-терим тугаллангунига қадар ҳар гектар ер ҳисобига 12-14 тадан иш куни сарф қилиш мўлжалланмоқда. Шу билан бирга бригададаги ҳар бир механизатор ҳисобига етиштирилаётган пахта 750 центнерни ташкил этади. Бу, пахтакор колхозларда киши бошига етиштирилаётган ҳосилга нисбатан 5-6 марта кўп бўлади.

(ЎзТАГ).

Ўрта Чирчиқ районидаги Максим Горький номли колхознинг ўртоқ А. Матқосимов бошлиқ трактор-далачилик бригадасида ғўза парвариши намунали ўтказилмоқда. **Суратда:** колхоз раиси билан колхоз агрономи бригада бошлиғи **А. Матқосимов** (рулда) ишлаган майдондаги ғўзаларни текшириб кўрмоқдалар.

М. Шевелев фотоси.

☆

Ҳурматга сазовор механизатор

Ўртоқ Менас Ажиасановнинг механизаторлик қила бошлаганига 10 йилдан ошиб кетди. У мана шу йиллар ичида бой тажриба орттирди. Пахтачиликнинг тилини яхши тушунадиган бўлиб қолди. Мирзачўл районидаги Калинин номли колхоз аъзолари мўл ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшиб келаётган моҳир механизаторнинг номини доимо ҳурмат билан тилга оладилар.

Ўртоқ Ажиасанов бу йил 120 гектар ерга 60х60 усулида режа симлари тортиб чигит экكан эди. Унинг экипажи хизмат қилган бригада ерларида ҳозир яшил квадратларда ғўза яхши ўсиб кўзни қувонтирмоқда.

Ҳурматга лойиқ механизатор барча майдонлардаги ғўзаларни узунасига ва кўндалангига парвариш қилишда ҳам астойдил меҳнат қилаётир. Менас ўз касбдоши ўртоқ Суюн Усмонов билан мусобақалашган. Ҳар иккала механизатор мавсум охиригача камида 1200 гектардан ердаги ғўзани сифатли культивациядан чиқаришга аҳд қилганлар. Бу мусобақада Менас олдинда бормоқда. У шу кунгача 130 гектар ердаги ғўзани икки томонлама культивация қилиб чиқди.

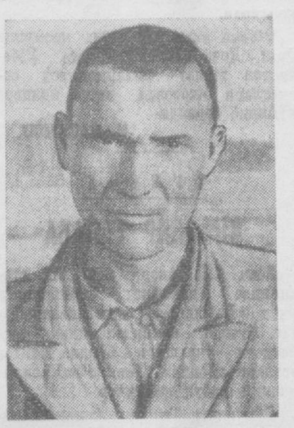

Суратда: илғор механизатор ўртоқ **М. Ажиасанов.**

Текст ва фото **Х. САГИЗОВники.**

АГРОНОМ МАСЛАҲАТИ

Яганалаш даврида ғўза кўчатларининг нормал қалинликда бўлишини таъминлайлик

Чигит экиш даврида об-ҳавонинг ноқулай келганлиги сабабли экиш муддати чўзилиб кетди ва ҳозир кўпчилик майдонларда ғўзалар бир текис ривожланмаётир. Бўка, Ўртасарой, Оржоникидзе районларидаги бир қатор колхозларнинг пахта майдонларини текшириш натижаси 15-25 апрелда экилган чигит 8-10 кун, 25 апрелдан сўнг экилган чигит 12-15 кун кечикиб ривожланаётганини кўрсатди.

Бўка районидаги «XX партсъезд» колхозининг асосий майдонларида ғўза 20 майгача 2 та чинбарг чиқарган ва кечикиб экилган майдонларда эса энди биттадан чинбарг чиқарган. Кўчатларнинг бўйи ҳам 6-8 сантиметрдан ошмайди.

Колхоз аъзолари астойдил меҳнат қилиб, ғўзанинг биринчи цикл парваришини асосан 20 майгача тугалладилар. Ғўза қатор оралари узунасига ва кўндалангига механизация ёрдамида ишланди, чопиқ қилинди. Аммо колхоздаги мавжуд 13 та бригададан биттасида ҳам яганалаш шу вақтгача тугалланмаган.

Узунасига экилган чигитлар бир текис униб чиқмаганлиги сабабли ҳар бир участкада ғўза қаторларини механизация ёрдамида ягана қилишга алоҳида аҳамият бериш лозим. Ҳар гектар ерда белгиланган миқдорда ғўза кўчати бўлишини таъминлаш учун майдонларни 60х60 схемасида ёки 50х50 схемасида қирқиш лозимлигини олдиндан белгилаб чиқиш керак.

«XX партсъезд» колхози далаларини текширганимизда ғўза кўчатларининг қалинлиги кўпчилик бригадаларда мўлжалдагидан анча кам бўлиб қолганлиги аниқланди. Масалан: колхознинг 2 ва 5-бригадаларида ғўзани 60х60 схемасида квадрат-уялаб жойлаштиришга мўлжалланган участкаларда бир марта кўндалангига ишлангандан сўнг мутлақо кўчат йўқ уялар 10 процентни, 1-2 та кўчат бор уялар 30 процентни, 3 ва ундан ортиқ кўчатлар бор бўлган уялар 60 процентни ташкил қилади.

Демак, 10 процент уяда (ғўза кўчатлари 60х60 схемасида жойлаштирилганда 1 гектар ерда 27,7 минг уя бўлади) кўчат бўлмаса, бу 8-11 минг кўчат йўқлигини, 30 процент уяда 1-2 кўчат борлиги эса 18-24 минг кўчатнинг етишмаслигини кўрсатади. Ҳар гектар ерда 100-110 минг туп кўчат бўлишини таъминлаш учун ҳар уяда 3-4 тадан кўчат ўстириш керак. Шундай қилиб, 2 ва 5-бригадаларда ҳар гектар ерда кўчатларнинг нормал қалинликда бўлиши учун ҳали 24-35 минг туп кўчат етишмайди.

Кўчатнинг сийраклиги қатор оралари 50х50 схемасига мўлжалланиб ишланган бошқа бригадаларда ҳам учрайди.

Илмий-текшириш муассасалари ва илғор хўжаликларнинг амалий тажрибалари яганалашни ғўза 2-3 чинбарг чиқарганда тугаллаш яхши натижа беришлигини кўрсатмоқда. Агар яганалаш бундан кечикса, ғўза туплари нормал ривожланмайди ва ҳосилнинг пасайишига сабаб бўлади.

Шунинг учун ҳам яганалашни ўз вақтида ўтказиш, ҳар гектар ерда кўчатларнинг мўлжалдаги қалинликда бўлишини таъминлаш учун кураш айниқса муҳимдир. Бунда 60х60 схемасида жойлаштирилган ғўзалар ҳар уяда 4 тадан, 50х50 схемасида жойлаштирилган ғўзалар ҳар уяда 3 тадан кам бўлмаслиги керак. Уяларда кўчатларнинг тўлиқ бўлишини таъминлашга фақат қайта экиш йўли билан эришиш мумкин. Ивитилган чигитларни тезда экиб ундириб олиш ва уларнинг тезда амал олиб ривожланишини таъминлаш лозим.

Ҳар гектар ерда кўчатларнинг нормал қалинликда бўлишини таъминлаш — мўл ҳосил етиштириш учун курашда энг муҳим агротехника тадбиридир.

Ҳар бир колхоз ва бригадада агротехниканинг ана шу тадбирини муваффақиятли ўтказиш — она-Ватан олдида олинган социалистик мажбуриятни шараф билан бажариш имкониятини беради.

П. ЯЗИКОВ,
К. ШОАКРОМОВ,
қишлоқ хўжалик фанлари кандидатлари.

Илғор бўлимнинг муваффақиятлари

Сирдарё районидаги «Малик» совхози, 3-бўлим ишчи ва механизаторлари социалистик мусобақада олдинда бормоқдалар.

Бўлимда бу йил 600 гектар ерда ғўзалар квадрат-уялаб ўстирилмоқда. Янги метод мўл ҳосил етиштиришнинг гарови эканлигини яхши тушунган бўлим механизаторлари ғўзаларни узунасига ва кўндалангига сифатли культивация қилиб, кўпчиликнинг ҳурматига сазовор бўлаётирлар. Айниқса, Т. Жумаев, Ш. Жўратоев, Б. Турдиев ўртоқларнинг бу соҳадаги ишлари мақтовга лойиқ. Улар кунлик нормаларини 1,5-2 ҳиссадан бажаришга эришмоқдалар.

Бўлимнинг ўртоқ Х. Жумаев бошлиқ бригада ишчи ва механизаторлари мусобақа ғолиблари ҳисобланади. Чунки улар ғанимат кунларнинг қадрига етиб, астойдил ишлаётганликлари туфайли яганалаш, биринчи культивация ва озиқлантириш ишларини биринчи бўлиб тамомладилар.

А. КЎЧАРОВ.

Ғўза сифатли парвариш қилинмоқда

Оққўрғон районидаги Куйбишев номли колхоз аъзолари бу йил пахтадан мўл ҳосил етиштириш учун курашмоқдалар. Колхознинг мавжуд 702 гектар пахта майдони 50х50 ва 60х60 схемаси бўйича квадрат-уялаб парвариш қилинмоқда.

7-бригада бошлиғи комсомол аъзоси Жўра Сафаров ўзига бириктилган 70 гектар пахта майдонида яганалашни, биринчи кетмон чопиғини, озиқлантиришни сифатли тугаллади. Бундан ташқари Абдурашид Отабеков бошчилик қилаётган 2-бригада аъзолари ҳам ғўза парваришида олдинги ўринда бормоқдалар. Улар агрономия қоидаларига амал қилиб, ҳар гектар пахта майдонида 96,6 минг туп ғўза туплари бўлишини таъминлаш учун курашмоқдалар. Ҳозир колхоз аъзолари ғўза қатор ораларида ишлашни кучайтириб, ҳар гектардан 30 центнердан ҳосил олиш учун курашмоқдалар.

А. УМАРОВ.

Капитал қурилишдаги камчиликларни тезда тугатайлик

Қурилиш ташкилотлари, бинокорлик материаллари саноати корхоналари ва лойиҳалаш ташкилотлари ходимларининг область йиғилиши

Кейинги вақтда областимиздаги капитал қурилиш ишлари суръати илгаригидан бирмунча пасайиб кетди. Бунинг сабабларини аниқлаш ва йўл қўйилаётган камчиликларни тезда тугатиш режаларини белгилаш мақсадида Ўзбекистон КП Тошкент область комитети, республика Қурилиш министрлиги ва Тошкент Совнархози 29 майда темир йўлчилар Маданият саройида область қурилиш ташкилотлари, бинокорлик саноати ва лойиҳалаш ташкилотлари ходимларининг кенгашини чақирдилар.

Кенгашда қурилиш ташкилотлари, бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар ва лойиҳалаш ташкилотларининг ходимлари, трест ва бошқармаларнинг раҳбарлари, ишлаб чиқариш новаторлари қатнашдилар.

Кенгаш қатнашчилари Ўзбекистон ССР Қурилиш министри ўртоқ **А. В. Кургановнинг** «Область қурилиш ташкилотларининг 1958 йил 4 ойлик иши натижалари ва қурилиш бўйича Бутуниттифоқ III кенгаши тавсияларини бажариш юзасидан навбатдаги вазифалар тўғрисида»ги, Тошкент Совнархози бинокорлик материаллари саноати Бошқармасининг бошлиғи ўртоқ **М. Й. Йўлдошевнинг** ҳамда «Алмаликсвинецстрой» тресси бошқарувчиси ўртоқ **Б. Н. Тетевиннинг** қўшимча докладларини тингладилар ва муҳокама қилдилар.

ҚУРИЛИШ СУРЪАТИ НЕГА ПАСТ?

Қурилишни бошқариш янгича ташкил этилганидан кейин, йириклаштирилган ва ихтисослаштирилган бинокорлик ташкилотлари фаолиятида ўтган йилгига қараганда бирмунча силжиш бўлди. Агар ўтган йили областда Қурилиш министрлиги ташкилотлари ҳаммаси бўлиб 65,6 минг кубометр темир-бетон ишлатган, яъни 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари бадалидан 72 кубометр темир-бетон қўлланган бўлсалар, бу йилнинг 4 ойида 34,7 минг кубометр, яъни ҳар 1 миллион сўмлик бажарилган иш ҳисобидан 116 кубометрдан темир-бетон ишлатдилар. Бу соҳада «Алмаликсвинецстрой» ва «Главташкентстрой» бинокорлари юқори кўрсаткичларга эришдилар. Улар 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари ҳисобидан 180 кубометрдан темир-бетон конструкциялари ва деталлари қўлландилар.

Бир қанча қурилиш ташкилотларида қуруқ сувоқ қилиш, кўпқаватли биноларнинг ташқи томонини сидирғасига сувамай, ғиштларнинг чокларинигина пардоз сувоқ қилиш, механизациялаштирилган усулда сувaш, йирик ғишт блокларини қўлланиш, комплекс қурилиш бригадалари тузиш сингари янгиликлар қўлланилаётир.

Лекин «Алмаликсвинецстрой» трестидан бошқа, областдаги барча қурилиш ташкилотлари фаолиятида жуда катта камчиликлар бор. «Узбекгидроэнергострой» тресси (бошлиғи ўртоқ Пожаров), «Узбекшахтострой» тресси (бошлиғи ўртоқ Бурмистров) каби йирик ташкилотларда йиғма темир-бетондан фойдаланиш қониқарсиз аҳволда. Бу трестлар 1 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишлари ҳисобидан атиги 49 кубометр темир-бетон ишлатаётирлар. 32-қурилиш трестида (бош инженери ўртоқ Маркозов) йиғма темир-бетон ишлаб чиқарувчи корхоналари қувватидан ёмон фойдаланилаётир. Бу трестнинг Қўйлиқдаги темир-бетон буюмлари заводи йилига 5 минг кубометр маҳсулот чиқариш қувватига эга бўлгани ҳолда, ойига 120-150 кубометрдан, яъни белгиланганидан 3-4 баравар кам темир-бетон бераётир.

Қурилиш бошқармаларида куч ва маблағларни кўп объектларга сочиб юбориш, қурилиш участкасида ишни рационал ташкил этмаслик, комплекс бригадалар тузмаслик, дефицит бинокорлик материалларини нес-нобуд қилиш ва талон-торож қилиш, машина ва механизмлар қувватидан максимал фойдаланмаслик каби жиддий камчиликлар ҳали ҳам тугатилгани йўқ. Бошқарма ва трестларнинг раҳбарлари қурилиш экономикаси билан жиддий шуғулланмаётирлар, прораб, участка бошлиғи ва бошқа шу сингари ишлаб чиқаришнинг қуйи командирларидан бажарилган иш устидан контролни кучайтиришни қатъий талаб қилмаётирлар. Шаҳар ва район партия ташкилотлари ҳам капитал қурилишни жонлантириш юзасидан турли мажлис ва йиғилишларни керагидан кўп ўтказадилар, катта-катта қарорлар қабул қиладилар. Бироқ улар жойлардаги камчиликларни тугатишда кам амалий ёрдам бераётирлар, қурилиш участкаларида камдан-кам бўладилар. Мана шунинг учун ҳам ўтган 4 ойда областдаги биронта трестда ҳам давлат плани бажарилмади. Область бўйича капитал қурилиш 4 ойлик плани атиги 27,2 процент адо этилди. Қурилиш министрлигининг ташкилотлари шу муддат ичида областда 40 миллион сўмлик қурилиш-монтаж ишларини бажармадилар. Шу йил биринчи кварталда фойдаланишга топширилиши керак бўлган 4 объектдан фақат 1 таси, у ҳам бўлса 1957 йил планидан бу йилга ўтказилган Оҳангарон ГРЭСининг бир агрегати битказилди, холос. Янгийўл гидролиз заводининг асосий корпуси, Бекобод цемент комбинати, Яланғоч ғишт ва блоклар заводи, Тошкент лак-бўёқ заводи, Оҳангарондаги кўмир қазиш корхоналари, плавикошпат комбинати сингари энг зарур объектларда қурилиш-монтаж ишлари 25-71 процент ўртасида бажарилганлиги тоқат қилиб бўлмайдиган фактдир.

Уй-жой ва маданий-маиший бинолар қурилишида ҳам аҳвол бундан яхши эмас.

БИНОКОРЛИК МАТЕРИАЛЛАРИ ИШЛАБ ЧИҚАРИШ РАЦИОНАЛ ТАШКИЛ ЭТИЛСИН

Умумий рақамларга қараб хулоса чиқарадиган бўлсак, областда бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш яхши дейиш мумкин. Тошкент Совнархозига қарашли ва маҳаллий саноат бошқармасига қарашли корхоналар бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш тўрт ойлик планини муваффақиятли бажардилар. Совнархознинг бинокорлик материаллари бошқармаси бўйича цемент ишлаб чиқариш топшириғи 104,4 процент, ғишт 105,7 процент, гипс 102,2 процент, Оҳак 101,9 процент, черепица 110,1 процент, шифер 120,4 процент, темир-бетон ва керамзит бетон буюмлар ишлаб чиқариш 110 процент миқдорида бажарилди. Бошқарма бўйича маҳсулот ишлаб чиқариш ҳажми ўтган йилнинг шу муддатига қараганда 13,6 процент кўпайтирилди.

Бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналарда сўнгги икки йилда янги техникани жорий этиш, илғор иш методларини қўлланиш, оғир иш процессларини механизациялаш, янги эффектив бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни ўзлаштириш юзасидан бирмунча ишлар қилинди. Кўпгина цемент, ғишт заводлари реконструкция қилинаётир, янги қувватлар ишга туширилаётир.

Лекин шунга қарамай, саноат ва граждан қурилишида бинокорлик материаллари танқислиги ҳали тугатилмаган ва у яқин бир-икки йилларда тугатилиши қийин. Бунинг устига кўпгина корхоналарда ишлаб чиқариш қувватларидан максимал фойдаланилмаётир. Масалан, 5-ғишт заводлари бошқармасида печь майдонининг ҳар кубометридан 1853 дона ғишт олинаётган бўлса, худди шундай қувватли печга эга бўлган 1-ғишт заводлари бошқармасида 1368 донадан ғишт олинаётир. Ваҳоланки, бу икки заводнинг иш шароити ва техника билан қуролланиш даражаси баббаравар. Бошқа ғишт заводларида ҳам худди шундай аҳволни кўриш мумкин. Цемент, черепица, шифер, темир-бетон буюмлари ишлаб чиқарувчи корхоналарда ҳам қувватлардан қониқарсиз фойдаланилаётир.

Корхоналарда ишлаб чиқарилаётган ғишт, темир-бетон, шифер, девор блоклари ва ёпкич панеллари сифати бинокорлар талабини қондирмаётир. Кенгашда сўзга чиққан «Главташкентстрой» бошлиғи Скребнев, «Алмаликсвинецстрой» трестининг комплекс бригада бошлиғи Ялимов ўртоқлар шу ҳақда гапирдилар. Шунингдек, улар бинокорлик материаллари ишлаб чиқарувчи корхоналар қурилиши ва реконструкция қилиниши ҳаддан ташқари чўзиб юборилаётганлигини танқид қилдилар. Чирчиқ, Оҳангарон шаҳарларида ғишт, темир-бетон ва шу сингари материаллар ярим кустар усулда тайёрланаётир. Тошкент Совнархози ва шаҳар ижроия комитетлари йирик бинокорлик материаллари корхоналари қуришга, мавжуд корхоналарни реконструкция қилишга ҳамда уларнинг қувватидан тўла фойдаланишга эътиборни кучайтирмасалар, капитал қурилиш суръатини ошириб бўлмайди.

ПЛАНЛАШТИРИШ ВА ЛОЙИҲАЛАШТИРИШДАГИ КАМЧИЛИКЛАР ТУГАТИЛСИН

Кенгашда қўшимча доклад қилган ўртоқ Тетевин, шунингдек, музокараларда сўзга чиққан Скребнев, «Узгоспроект» институтининг директори Саидов ва бошқа ўртоқлар қурилишни, бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни ва лойиҳалашни планлаштириш соҳасидаги ҳамда лойиҳаловчилар ишидаги қатор жиддий камчиликларни қаттиқ танқид қилдилар.

Республика Госплани томонидан тасдиқланган планда, — деди ўртоқ Скребнев, — область бўйича капитал қурилиш ҳажми 1957 йилдагига нисбатан бу йил қарийб 50 процент оширилгани ҳолда бинокорлик материаллари ишлаб чиқаришни 13 процент кўпайтириш белгиланган. Бинокорлик материаллари фонди етмаса, бошқа жойдан материал келтириш қийин бўлса, бундай ҳолда қурилиш юзасидан белгиланган планни қандай қилиб бажариш мумкин!

Ўртоқ Саидов 1958 йил учун тасдиқланган планни институтга шу пайтгача етказиб бермаётганлиги учун республика Госплани ходимларини жуда тўғри танқид қилди. Лекин ўртоқ Саидов институт фаолиятидаги кўпдан бери давом этиб келаётган камчиликлар нега тугатилмаётганлиги тўғрисида гапирмади. Ваҳоланки, «Узгоспроект» институтининг ишидан деярлик ҳамма қурилиш ташкилотлари норози бўлаётир. Лойиҳачилар қурилиш объектида биринчи бошланадиган йўл қуриш, канализация, теплопровод, водопровод, телефон кабеллари ўтказиш сингари нулинчи цикл деб аталадиган лойиҳани кўпинча бино қурилиб битай деётганда етказиб берадилар. Чирчиқ химикларининг маданият саройи, болалар касалхонаси, юқори социалистик шаҳарчадаги бир неча уй-жой бинолари қурилишида худди шундай аҳвол юз берди.

Олмалиқ, Бекобод ва Оҳангарон бинокорлари «Узгоспроект» чиқарган лойиҳаларнинг кўпини ўз кучлари билан қайта ишлашга мажбур бўлаётирлар. Чунки, бу лойиҳаларда кўп ортиқчаликларга йўл қўйилаётир, маҳаллий ва индустриал бинокорлик материалларидан фойдаланиш ҳамма вақт ҳам кўзда тутилмаётир. Областдаги юздан ортиқ қурилиш объектида «Узгоспроект» институти раҳбарларининг буюртмани ўз вақтида бажарилишини таъминламаганликлари туфайли ишлар тўхтаб қолаётир.

Бинокорлик материаллари конструкциясини лойиҳалашда ҳам кўп камчилик ва чалкашликлар бор. Ҳозирги кунда областимиз қурилишларида ишлатилаётган темир-бетон буюмларининг типи 900 хилдан ошиб кетди. Маълумки, бунчалик кўп типдаги темир-бетон деталлари ва конструкцияларини механизация ва автоматлаштирилган усулда ишлаб чиқариш жуда қийин ва уларни қўлланиш ҳам осон эмас. Лойиҳаловчилар мавжуд типларни яхшилаб ўрганиб, улардан кам фойдалиларини титул рўйхатидан чиқариб ташлашлари зарур. Шу билан бирга йирик блок, панел ва йиғма конструкцияларнинг энг қулай ва арзон лойиҳаларини тайёрлаш юзасидан олиб борилаётган ишларни тезлатишлари керак.

Кенгаш ишида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари М. А. Абдураззоқов, республика Министрлар Совети раисининг ўринбосари Ё. С. Насритдинова, область партия комитетининг секретарлари С. Нуритдинов ва М. Мусахонов, Тошкент Совнархозининг раиси Э. Эгамбердиев, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретарлари Ф. Хўжаев ва П. Сазонов ўртоқлар иштирок этдилар.

☆ ☆ ☆

Йиғилишда Тошкент область партия комитетининг секретари Мусахонов, Тошкент Халқ хўжалиги кенгаши раисининг ўринбосари Каймаков ўртоқлар саноат ва граждан қурилишидаги, бинокорлик материаллари ишлаб чиқариш, лойиҳалаш ва планлаштириш соҳасида йўл қўйиб келинган камчиликлар ва уларни тезроқ бартараф этиш йўллари тўғрисида гапирдилар.

Кенгаш қатнашчилари капитал қурилиш ва бинокорлик материаллари тайёрлаш 1958 йил планини муддатидан олдин бажариш юзасидан социалистик мажбурият қабул қилдилар.

Агрономнинг „юз“и тўғрисида

Дунёда ҳар хил одам бўлади. Шундай одамлар борки, ишларингиз қалай деб сўраб қолсангиз «юз пойиз», «қойилмақом», «михдай» деб талтайиб жавоб беради. Мана шундай тоифадаги одамлардан бири 4-«Боёвут» совхозида ҳам бор экан. Бу киши 4-бўлимнинг агрономи А. Пиримқулов. Ер ҳайдалаётган, чигит экилаётган ва ҳозирги пайтда ғўзалар парвариш қилинаётган кунларда Пиримқуловни ҳоҳ далада, ҳоҳ йўлда кўриб қолиб, аҳволларини сўрасангиз «юз процент яхши» дейди. У кишининг гапига қараганда ғўза ўстиришни шу агрономдан ўрганса бўлади. Ҳақиқий аҳволчи?

Ҳақиқий аҳволни асти сўраманг. Пиримқулов юз процент яхши, деган ишларнинг 50 проценти ҳам дуруст эмас. У агроном бўлган бўлимда яхши ўсаётган ғўзадан ўт ичида қолган, қатқалоқ босган, чанқаб қолган ғўзалар кўп. Афтидан Пиримқулов далага чиққанда (у далага камдан-кам чиқади) ҳақиқий аҳволни кўриб, кўрмасликка олса керак. Нега бўлмаса 1, 2, 3-бригадаларда ўт ичида қолиб кетган ғўзаларни кўриб турган бўлса ҳам «юз процент яхши», дейди?

Агроном Пиримқулов мақтанчоқ десак, бўлим бошлиғи Ёров, мироб Саъдуллаевлар ҳам ундан қолишмас экан. Агроном юз деса, улар ёнига эллик қўшиб, юз эллик дейишади.

Пиримқулов агроном, Ёров бўлим бошлиғи, Саъдуллаев мироб бўлган бўлимдаги ҳақиқий аҳволни мана биз айтиб бериб қўяқолайлик: шу бўлимдаги ўртоқ Раҳмонқулов бошлиқ бригаданинг 75 гектар пахта майдони бор. Шундан 30 гектари қуп-қуруқ, ё чигит униб чиқмаган, ёки ғўзасини қатқалоқ қисиб нобуд қилган. Қолган 40 гектар ерда ғўзани ўт ичидан топиб бўлмайди. 10 гектар ерга чигит дала текисланмай, кесак орасига экилгани учун униб чиқмаган.

Бўлим раҳбарлари ҳам, бригада бошлиқлари ҳам соя-салқинда юриб «ишларимиз юз» деб ўз кўнгилларини ўзлари хурсанд қилмоқдалар. Бунинг ўрнига улар дала ишларига қатнашмаётган кишиларни, бекор турган универсалларни ишга солганларида эди аҳвол бунчалик оғир бўлиб қолмас эди.

Бўлимда 14 та универсал бор. Шулардан кунига кўп деганда 5-6 таси ишлайди. Қолганлари ҳали керосин, ҳали фалон нарса етишмайди деб бекор туради. Колонна механиги Лобзенко, унинг ёрдамчиси Тўрақулов ўртоқлар ҳам бўлимнинг бошқа раҳбарлари сингари икки гапнинг бирида «юз» дейишиб, ўзларини ўзлари овутишиб юрибди.

Алиқул Ғойибов бошлиқ бригададаласида бўлсангиз аҳволни кўриб жуда ачинасиз. 60 гектар ердаги пахта даласида шунчалик кўп ва хилма-хил ёввойи ўт ўсиб кетганки, биз уларнинг икки-учтасининг номини санаймиз: печак, оқвош, қуроқ, отқулоқ, шамак, шувоқ ва бошқалар. Шунчалик кўп ва хилма-хил ўт ўсиб ётганлигини бўлим раҳбарлари кўрмаган дейсизми, кўришган. Лекин агроном ҳам, бўлим бошқарувчиси ҳам, мироб ҳам, қолаверса совхоз раҳбарлари ҳам ғўзани ўтдан тозалаш, ишни ҳақиқатан ҳам юз қилиш учун чинакамига курашмаётганга ўхшайдилар. Нега бўлмаса ғўзалари ўт ичида ётибди-ку, ишимиз «юз» дейишади?

Бўлимда ғўзанинг нормал қалинликда бўлиши учун мутлақо курашилмаётир. Ўртоқ Каримов бошлиқ бригаданинг 15 гектар ерига ҳалигача чигит экилмаган. Ола чиққан жойларга, марзалар чеккасига, ўқариқлар бўйига, карталар пайнавига қўшимча чигит экиш жуда ёмон аҳволда.

Бугунги кунда «ишимиз юз» деб юриш ўрнига ғўзаларни сифатли парвариш қилиш, ҳар туп ғўзанинг тез ва нормал ривожланишига эришиш учун курашмаган деҳқон кузга борганда «юз» дейишга тили бормай қолади. Ўртоқ Пиримқулов сингари ишни сўзда эмас, амалда юз процент яхши қилиш учун курашилгандагина ҳар гектар ердан мўлжалдаги ҳосилни олиш мумкин.

Йўлдош БОБОЕВ.

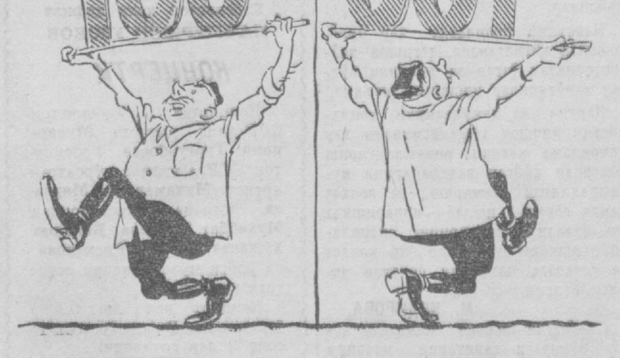

Ишонмангиз дўстлар, зинҳор-зинҳор
Агрономнинг бу қалбаки «100»ига
Ғўзаларнинг аҳволини бир кўриб,
Сўнгра айтинг очиқ гапни юзига.

Ола чиққан, ҳам ўт босган ғўзалар
Ҳашаротга ем бўлмоқда, билмас у
«Қуруқ қошиқ оғиз йиртар» дейдилар,
Ҳақ гапирсанг, сира амал қилмас у.

Н. Леушин чизган расм.

Истеъдодли шоирнинг ижодий кечаси

Яқинда Ҳ. Олимжон номидаги Адабиётчилар уйида шоир Мамарасул Бобоевнинг ижодий фаолиятига бағишланган адабий кеча ўтказилди. Шоирнинг 50 ёшга тўлиши муносабати билан ўтказилган бу кечада Бобоевнинг ижодий фаолияти ҳақида филология фанлари кандидати О. Шарофуддинов доклад қилди.

Сўзга чиққан ёзувчи Абдулла Қаҳҳор ва Мирмуҳсин ўртоқлар Мамарасул Бобоевнинг салмоқли ижоди ҳақида гапирдилар.

Шундан сўнг Туроб Тўла, Қ. Маҳсумов, М. Азатян ўртоқлар шоирнинг шеърларидан ўқиб бердилар. Тантанали қисм охирида М. Бобоев йиғилганларни ўзининг янги асарлари билан таништирди.

Кеча охирида Ўзбекистон санъат усталари ижросида катта концерт берилди.

А. АБДУСАМАТОВ.

Кекса ўқитувчи

БЎСТОНЛИҚ, («Тошкент ҳақиқати» мухбиридан). Яқинда Сойлиқ қишлоғидаги 12-ўрта мактаб коллективи ўқитувчи Абдураҳим Бегматовнинг туғилганига 50 йил, педагоглик фаолиятига 30 йил тўлган кунни тантанали равишда нишонлади.

Кекса педагогни табриклаш учун бу ерга Ғазалкент, Хондойлик, Хумсон ва бошқа қишлоқлардан кўпгина ўқитувчи келди.

Ўртоқ Бегматов бутун куч ва ғайратини ёш бўғинни коммунистик руҳда тарбиялашга сарфламоқда. Кекса ўқитувчидан таълим олган кўпгина қишлоқ болалари эндиликда агроном, врач, инженер бўлиб ишламоқдалар. Биринчи марта ўртоқ Бегматовдан алифбени ўрганган ўқувчилар камолатга етиб, шу мактабда ўқитувчилик қилмоқдалар. Ўртоқ Бегматов ўқитган ўқувчиларнинг кўпи улуғ Ватан урушида актив қатнашдилар. Ана шулардан бири оддий аскар Аблай Алимбетов эди. У ёвуз душманга қарши қаҳрамонларча жанг қилиб, Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвонни олишга сазовор бўлди.

Ўртоқ Бегматов 1939 йилдан бери КПСС аъзоси. Унинг хизматлари кўп марта партия ва ҳукуматимиз томонидан тақдирланган. У бир неча орден ва медаллар билан мукофотланган.

Юбилярни табриклашга бағишланган кечада 12-мактаб директори Тўғонов, район партия комитети пропаганда ва агитация бўлимининг мудири Раҳимбердиев, район халқ маорифи бўлимининг мудири Бердалиев, Сойлиқ қишлоқ Советининг раиси Гулматов ва бошқа ўртоқлар сўзга чиқиб, ўртоқ Бегматовни чин юракдан табрикладилар ва келгуси ишига муваффақият тиладилар.

Тантанали кечада юбилярга совғалар топширилди.

Тошкентда автомобиль пойгаси ўтказилади

Эртага Тошкентда Ленин комсомолининг 40 йиллиги олдидан автомобиль пойгаси ўтказилади. Бундай пойга Тошкентда биринчи марта бўлади. Мусобақада юк автомобиллари паркига эга бўлган ҳар бир ташкилот қатнашиши мумкин. Шоферлар команда ва шахсий биринчилик учун курашадилар. Тошкентда моҳир, юқори класс шофарлар кўп. Шу сабабли мусобақанинг қизиқарли ўтиши кутилади.

Кросс учун жуда кўп табиий тўсиқларга эга бўлган маршрут танланди. Шоферлар паст-баланд, ботқоқ, қумлик ва бошқа тўсиқларга эга бўлган йўлдан юриб, ўз маҳоратлари, ирода кучи ва қатъийликни намойиш қиладилар.

Автомобиль пойгаси ташкил қилаётган Тошкент область ДОСААФ комитети мусобақанинг ташкилий равишда яхши ўтиши учун зарур тадбирларни кўрмоқда.

Н. АБРАМОВ,

Автомото спорт бўйича Бутуниттифоқ категориясидаги судья.

ТЕХНИКА ИНТЕЛЛИГЕНЦИЯСИ ВА ИШЛАБ ЧИҚАРИШ НОВАТОРЛАРИ СЪЕЗДИ ОЛДИДАН

Пахтачилик бўйича махсус конструкторлик бюросининг ходимлари янги машиналар яратиш устида иш олиб бормоқдалар. **Суратда:** горизонталь-шпинделли пахта териш машинаси лабораториясининг конструкторларидан (чапдан ўнгга) **И. Ёқубов, В. Гадалин ва П. Зильберман** ўртоқлар териш аппарати узелини янада мукаммаллаш ҳақида маслаҳатлашмоқдалар.

В. Салов фотоси.

Новаторлар сафи кенгаймоқда

Фарҳод гидроэлектростанцияси энергетиклари электр қуввати ҳосил қилишни кўпайтириш соҳасида йил бошидан бери катта муваффақиятларни қўлга киритиб келмоқдалар — давлат планлари ойма-ой ортиғи билан бажарилаётир. Бу ишда ишлаб чиқариш новаторлари, рационализатор ва ихтирочилар катта ҳисса қўшмоқдалар.

Станцияда рационализаторлар сафи тобора кенгаймоқда, улар киритаётган таклифлар сони кўпаймоқда. Йил бошидан бери ишлаб чиқаришга жорий этилган таклифлар бир неча юз минг сўмлик давлат маблағини тежаб қолиш имкониятини берди. Бу янгиликлар реле хизмати бошлиғи Н. Сидоров, навбатчи слесарь Х. Ҳамидов, инженер И. Ким, ремонт бригадаси слесари И. Разумный ўртоқлар сингари актив рационализаторларнинг ижодий ташаббуси натижасида жорий қилинди.

Тажрибали слесарь Собир Ҳамидов сув тўсқичнинг индивидуал гасмаси схемасини яратди. Эксплуатация цехининг бошлиғи К. Цхай ва цех мастери И. Марфин ўртоқлар бу таклифни жорий қилишда ўртоқ Ҳамидовга кўмаклашдилар. Николай Сидоров жуда ажойиб схема яратди. Унинг бу схемасини қўллаш натижасида аварияга учраган ток трансформаторини ишдан тез тўхтатиш ва бошқа трансформаторларнинг нормал ишлайверишини таъминлаш имконияти туғилди. Сув қуйиладиган тўғоннинг қуйи ўзанини ремонт қилишда бош узел бошлиғи М. Половников ва цех бошлиғи Ш. Берекашвили ўртоқлар тўғонда олиб бориладиган иш ҳажмини кескин камайтиришга қаратилган таклиф киритдилар. Бу янгиликнинг амалга оширилиши натижасида ГЭС 600 минг сўм фойда кўрди.

Новатор-ишчи Меликов, техник Слотов, смена бошлиғи Попов, бетончи Алиев, машинист Жўраев, энергетик мастер Тўхтаров ўртоқлар сингари ўнлаб ишлаб чиқариш новаторлари агрегатларнинг нормал ва унумли ишлашига, аппаратларни такомиллаштиришга, ремонт ишларини тезлаштиришга қаратилган кўпгина қимматли таклифлар киритдилар.

В. ВЕРТЯНКИН,
В. ИВАШКЕВИЧ.

Қишлоқ хўжалик машиналари такомиллаштирилмоқда

Чирчиқ шаҳридаги қишлоқ хўжалик машинасозлиги заводининг кўпсонли коллективи КПСС Марказий Комитети февраль Пленуми қарори асосида ўз ишини қайта қуриб олмоқда. Завод конструкторлари МТС механизаторлари, пахтакорлар ҳамда мутахассисларнинг эътирозлари асосида илгаридан ишлаб чиқарилаётган машиналарни янада такомиллаштириш устида ишламоқдалар. Н. Солиҳов, Ф. Григорьев ва бошқа ўртоқлардан иборат бир группа конструкторлар КМ-3,0 маркали культиваторни модернизациялаш устида кўпдан бери меҳнат қилиб келаётган эдилар. Машинанинг сифат кўрсаткичларига зарар етказилмагани ҳолда конструкторлар унинг вазнини ҳамда таннархини камайтиришга, иш органларини такомиллаштиришга ҳамда бошқаришни қулайлаштиришга эришдилар. Бу машина устидаги иш асосан тамомланди. Ҳозир янги лойиҳа асосида модернизациялаштирилган машинанинг тажриба нусхаси тайёрланди.

Ёш конструкторлардан Столбенко, Модин, Ломанцов ва бошқа ўртоқлар КЗУ-03 маркали машинани модернизациялаш, уни ишлаб чиқаришни қулайлаштириш мақсадида деталларини унификациялаш устида иш олиб бордилар. Қилинган меҳнат зойи кетмади. Эски конструкциядагига қараганда кўп жиҳатдан анча афзалликларга эга бўлган янги, модернизациялаштирилган машина яратилди. Завод ишчилари машинани тайёрлашни ўзлаштирдилар. Ҳозир бу янги машина тажрибада синаб кўрилмоқда. Синов натижаларидан сўнг КЗУ-03 машинаси оммавий равишда ишлаб чиқарила бошлайди.

М. ЗАРИПОВ.

„Ўз шаҳрингни бил ва сев...“

Яқинда Сталин номли маданият ва истироҳат боғида «Ўз шаҳрингни бил ва сев» деган темада оғзаки альманах ўтказилди. Йиғилганлар кеча бошлангунча Муқимий номли театрнинг ёзлик биноси олдида ташкил қилинган турли темадаги виставка стендларини зўр қизиқиш билан томоша қилдилар.

Парк директори Асқархўжаев қисқача кириш сўзи билан кечани очди. Шундан сўнг Тошкент шаҳрининг бош архитектори Булатов «Тошкентнинг қурилиш ва архитектураси» ҳақида сўзлаб берди. Тошкент шаҳар газ трестининг бошлиғи М. Черников «Тошкентга газ келди» деган темада доклад қилди.

Тошкент шаҳар ободончилик бошқармасининг бош агрономи В. Наруцкая «Пойтахтнинг кўк либоси» ҳақида сўзлаб, ўтирганларни Тошкент шаҳрини янада кўкаламзорлаштириш юзасидан ўтказилаётган тадбирлар билан таништирди.

Пойтахтнинг энг кекса фуқароси Зиёвуддин ота Арслоновнинг сўзи қарсаклар билан кутиб олинди. Ота шаҳарнинг ўтмишдаги ва ҳозирги қиёфаси ҳақида таъсирли қилиб гапириб берди. Тошкентга келиб кетаётган чет эл делегацияларининг ва республикамизнинг чет давлатлар билан борган сайин мустаҳкамланаётган маданий алоқалари ҳақида «Пойтахтимиз меҳмонлари» темасида қилинган доклад кеча қатнашчиларида катта таассурот қолдирди.

Оғзаки альманах жуда мазмунли ўтди. Кеча қатнашчиларига Ўзбекистон давлат филармонияси солистлари ижросида катта концерт қўйилиб берилди.

Н. НАСИМОВ.

ФУТБОЛ

ЯНА БИР ҒАЛАБА

Кеча «Пахтакор» марказий стадионида мамлакат биринчилиги учун «Б» классда мусобақалашаётган футбол командаларининг навбатдаги учрашуви бўлди. Майдон эгалари «Помир» (Ленинобод) командасини қабул қилдилар.

Кўпчилиги Тошкент командаларида ўйнаган ўйинчилардан иборат бўлган «Помир» командаси ўйиннинг дастлабки минутлариданоқ ғалабага эришиш учун астойдил интилди. Меҳмонларнинг тез суръат билан ҳужум қилишлари, тўпни қисқа ва аниқ ошира билишлари томошабинларда яхши таассурот қолдирди. Тошкентлик футболчилар бу сафар унча уюшқоқлик билан ўйнамадилар. Улар кўп қулай имкониятларни бой бердилар.

Ўйиннинг 26-минутида тошкентлик марказий ҳужумчи Красницкий қарши томон дарбозасига бир тўп киритишга муваффақ бўлди. Шундан кейин ҳар икки команда зўр шиддат билан навбатма-навбат ҳужум қилишига қарамай ҳисоб ўзгармади. Ўйинда «Пахтакор» командаси ғалаба қозонди.

Стадионда ҳозир бўлган Бирлашган Араб Республикаси ёшлари делегациясининг бошлиғи Адер Тахер жаноблари ўйинда ғолиб чиққан «Пахтакор» командасига делегация номидан вимпель ва командаларнинг ҳамма ўйинчисига араб ёшлари значогини тақдим қилди.

Чет элларда

АЛБАНИЯДА БОЛАЛАРНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ ХАЛҚАРО КУНИГА ТАЙЁРГАРЛИК

ТИРАНА, 29 май. (ТАСС). Албания жамоатчилиги болаларни ҳимоя қилиш Халқаро куни 1 июнга тайёргарлик кўрмоқда. Маданият уйларида, клубларда ва халқ қироатхоналарида социалистик мамлакатларнинг ёш гражданларига бағишланган суҳбатлар ўтказилмоқда ва виставкалар ташкил этилмоқда.

Халқ Албаниясида ёш авлодга зўр муҳаббат ва ғамхўрлик кўрсатилмоқда. Мамлакатда 2.750 мактабда илгариги вақтларга қараганда тўрт баравар кўп болалар ўқимоқда. Энг кичкинтойлар учун 400 га яқин болалар боғчалари ва яслилари ташкил этилган.

Мамлакат болаларни соғлом ва қувноқ қилиб тарбияламоқда. Уларнинг соғлиғи медицина йўли билан доим текширилиб туради. Ёзги каникул даврида кўпгина мактаб ўқувчилари пионер лагерларида ва болалар шифохоналарида дам оладилар. Болалар каникул вақтида пионер уйларига, стадион ва спорт майдончаларига бориб ўз вақтларини кўнгилли ўтказадилар. Ўтган йилнинг охирида очилган пионер саройи пойтахт болаларининг ифтихори бўлиб қолди. Пионер саройидаги 100 хонада ўнлаб техника, бадиий, спорт ва бошқа тўгараклар ишлаб турибди. Сарой ҳузурида иккита кинозал, икки стадион ва парк бор.

Давлат нашриёти болалар учун йил сайин ўн минглаб нусха китоблар нашр этмоқда.

Бирлашган Араб Республикаси Миср ва Сурия районлари ижроия кенгашларининг қўшма мажлиси

ҚОҲИРА, 29 май. (ТАСС). Кеча Қоҳирада Бирлашган Араб Республикаси Миср ва Сурия районлари ижроия кенгашларининг биринчи қўшма мажлиси бўлди. Мажлис президент Гамол Абдил Носир раислигида ўтди. Матбуотнинг хабар беришича, президент Носир Бирлашган Араб Республикасининг ташқи сиёсатини обзор қилган ва Совет Иттифоқига қилган сафарининг натижалари ҳақида сўзлаб берган.

КОТИНИНГ ДЕ ГОЛЛЬ БИЛАН СУҲБАТИ

ПАРИЖ, 30 май. (ТАСС). Франция президенти Коти кеча кечқурун генерал де Голльни қабул қилди ва у билан 1 соат 20 минут давомида суҳбат қилди.

Генерал де Голль ҳукумат тузиш таклифини қабул қилди

ПАРИЖ, 30 май. (ТАСС). Франс Пресс агентлигининг хабар беришича, Франция президенти Коти кеча кечқурун генерал де Голльга янги ҳукумат тузишни расмий равишда таклиф этган. Агентликнинг хабар беришига кўра, генерал де Голль бу таклифни қабул қилган.

Францияда фашизмга қарши намойишлар

ПАРИЖ, 30 май. (ТАСС). Кеча Франциянинг бир қанча шаҳарларида фашизмга қарши оммавий намойишлар бўлиб ўтди. Денен шаҳрида (Нор департаменти) намойишда 10 минг киши, Лионда 30 минг киши, Лориан шаҳрида (Морбиан департаменти) 5 минг киши қатнашган. Ла-Паллисда докерлар ва металлистлар қисқа муддатли забастовка ўтказдилар.

Освенцимдаги гитлерчилар қамоқ лагерининг собиқ маҳбуслари бирлашмаси Миллат мажлиси депутатларига мурожаат қилиб, «республикани ҳимоя қилишда қатъият кўрсатишга ҳамда фашизмни янгидан тиклаш йўлидаги ҳар қандай уринишларга қарши чиқишга» даъват этди. Бухенвальддаги гитлерчилар ажал лагерининг собиқ маҳбуслари ҳам парламент аъзоларига шу хил чақириқ билан мурожаат қилдилар.

БРАЗИЛИЯДА ҚУРҒОҚЧИЛИК

БУЭНОС-АЙРЕС, 29 май. (ТАСС). Латин Америкаси матбуоти Бразилиянинг шарқи-шимолий районларида қаттиқ қурғоқчилик ва қаҳатчилик натижасида вужудга келган оғир аҳвол тўғрисида жуда кўп хабарлар босиб чиқармоқда. Бу фалокат миллион-миллион кишиларнинг бошига тушди. У, деб ёзади Бразилияда чиқадиган «О' журнал» Семанарио» ҳафталик газета, «умумхалқ тусини» олди . Бир қанча жойларда уч йилдан бери ва бундан ҳам кўпроқ вақтдан бери ёмғир ёғмаган. «Диарио кариока» газетасининг ёзишича, Сеара штатида 1915 йилдан бери бундай қурғоқчилик бўлган эмас. Сеара штатининг губернатори айтганича, «штатда жуда оғир аҳвол вужудга келган». Қурғоқчилик рўй берган районларда, деб ёзади «Коррейо да манъя» газетаси очликдан ўлмаслик учун ҳамма киши, шу жумладан, болалар ва кексалар ҳам ишламоқдалар.

Ўн минглаб оилалар нон ва иш қидириб, жануб томонига бормоқдалар. Эмиграция ва колонизация масалалари билан шуғулланувчи миллий институт раиси профессор Уолтер Сечеллнинг «О' журнал» жорнэл» газетасида эълон қилинган маълумотларига кўра, ҳар куни 400 га яқин оила жанубга кўчиб бормоқда.

Мамлакатда қурғоқчиликка қарши кураш ва зарар кўрган аҳолига ёрдам бериш юзасидан махсус комиссия тузилган. Бироқ, маъмурлар томонидан кўрилаётган чоралар аҳолига сезиларли ёрдам бермайди. Бразилиянинг шарқи-шимолидаги кўпчилик районларда суғориш системасининг йўқлиги табиий офатга қарши актив курашиш учун имкон бермайди.

СССР Ёзувчилар союзи правлениеси президиумининг мажлиси

Москвада СССР Ёзувчилар союзи правлениеси президиумининг мажлиси икки кун давом этиб, тамом бўлди.

Биринчи кунда ёзувчиларнинг республика съездларига ва Бутуниттифоқ съездига ҳамда Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг конференциясига тайёргарлик тўғрисидаги масалалар муҳокама қилинди.

29 майда чет тилларда чиқадиган «Чет эл адабиёти» ва «Совет адабиёти» журналларининг фаолияти муҳокама қилинди.

«Чет эл адабиёти» журналининг бош редактори А. Чаковский журналнинг уч йиллик ишини характерлаб гапирди.

Чет тилларда чиқадиган «Совет адабиёти» журналининг бош редактори Д. Еремин ҳам доклад қилди.

Дискуссияда В. Саянов, Ю. Смолич, С. Кирсанов, И. Кашкин, К. Зелинский, В. Ермилов, В. Кожевников, А. Елистратова, Л. Эйдлин, С. Шчипачев ва бошқа ёзувчилар, адабиётшунослар, танқидчилар қатнашдилар.

Муҳокама қилинган масалалар юзасидан қарорлар қабул қилинди. (ТАСС).

Спорт медицинасига бағишланган халқаро конгресс очилди

29 майда Москвада спорт медицинасига бағишланган XII халқаро конгресс тантанали вазиятда очилди. 20 дан ортиқ мамлакатнинг — Австралия, Австрия, Бельгия, Болгария, Буюк Британия, Италия, Люксембург, Норвегия, Польша, Руминия, АҚШ, СССР, Финляндия, Франция, Чехословакия, Чили, Швеция, Югославия, Венгрия, Германия Демократик Республикаси, Хитой Халқ Республикасининг олимлари ва врачлари энг зарур проблемаларни муҳокама қилиш учун совет пойтахтига тўпландилар.

Бу йилги конгресс — юбилей конгрессидир. Оммавий жамоат ташкилоти бўлган спорт медицинаси Халқаро федерациясига бу йил 30 йил тўлди.

30 майдан 3 июнгача В. П. Чкалов номидаги маданият уйида ўтказиладиган конгресс мажлисларида 12 доклад ва 150 дан ортиқ ахборот тингланади.

29 май кундузи спорт медицинаси Халқаро Федерацияси ижроия комитетининг ва бош ассамблеясининг мажлислари бўлди.

Бош ассамблея спорт медицинаси Халқаро федерацияси фаолияти тўғрисидаги ҳисоботни маъқуллади. Венгриянинг илмий медицина жамияти спорт медицинаси Халқаро федерацияси аъзолигига қабул қилинди. Эндиликда спорт медицинаси Халқаро федерацияси 29 мамлакатнинг миллий федерацияларини бирлаштирмоқда.

Ассамблея навбатдаги XIII конгрессни 1960 йилда Венада ўтказишга қарор қилди. (ТАСС).

Телевизор экранида

31 МАЙДА
19.30 Чимкент шаҳар пионерларининг концерти.
20.00 Киножурнал.
20.10 Чорвадорлар учун ўзбек тилида эшиттириш.
20.30 Бадиий фильм — «Адрессиз қиз».

Редактор ўринбосари
М. ҚОРИЕВ.

Қишлоқ болалар боғчаси ва яслиларини намунали ташкил қилайлик

Совет ҳокимияти йилларида колхоз қишлоқларида болалар боғчаси ва яслилари мустаҳкам ўрин эгаллади. Яслилар колхозчи-аёлларга ўз болаларини тўғри тарбиялашда катта ёрдам беради, уларни айниқса далада ишлар энг қизғин кетаётган пайтларда ўз болалари билан овора бўлишдан озод қилади ва қишлоқ хўжалигида хотин-қизлар меҳнатини тўғри уюштиришга имкон беради.

Областимизда 282 доимий, 1476 мавсумий ясли ишлаб турибди. Айниқса Бўстонлиқ, Чиноз, Гулистон, Боёвут районларидаги яслилар яхши, намунали ташкил этилган.

Яслилар болаларни соғлом ва тетик қилиб ўстиришда жуда катта аҳамиятга эгадир. Фан шу нарсани исботлаганки, ёш болаларнинг ривожланишида унинг ёшлик даври ўтадиган муҳит асосий роль ўйнайди. Болалар ҳар томонлама яхши ривожланиши учун улар ёшлик даврининг биринчи ойлариданоқ қулай муҳитда бўлишлари, сифатли ва ўз вақтида овқатланишлари лозим. Шу билан бирга уларда доимо янги таассуротлар туғдириб бориш, кичкинтойларни эркин ва қувноқ ўстириш керак.

Колхозларда болалар боғчаси, яслилар ташкил қилиш билан бирга унда ишлайдиган тарбиячиларни танлаш ишига колхоз правлениелари катта аҳамият беришлари лозим, чунки болаларни тарбиялашда мураббия асосий роль ўйнайди.

Ҳозир кўпчилик колхозларда болалар яслилари ташкил этилган. Улар муваффақиятли ишлаб турибди. Лекин, бу ишга совуққонлик билан қараб, колхозчи аёлларнинг яслига бўлган эҳтиёжларини қондирмаётган колхозлар ҳам бор. Бундай аҳволга асло йўл қўйиб бўлмайди. Яслилари бўлмаган колхозларнинг правлениелари колхозда зарур даражада яслилар ташкил этишни унутмасликлари ва бу иш билан жиддий шуғулланишлари керак. Яслилар колхозга экинлар ҳосилдорлиги ва чорвачилик маҳсулдорлигини оширишда катта ёрдам беришлигини асло эсдан чиқармаслик лозим.

Ясли очиш унча қийин иш эмас. Бир ойликдан то уч ёшгача 25 бола бўлган ҳар бир колхозда ва бригадаларда ясли очиш мумкин. Агар болалар бу миқдордан кам бўлса, бундай яслилар болалар боғчаси қошида очилса ҳам бўлади. Бундай кўчма ясли-боғчага бир ойликдан етти ёшгача бўлган болалар қабул қилинади. Лекин бунда тарбияланувчи болалар ёшларига қараб группаларга ажратилиши керак. Ҳар бир группада 20 тадан бола бўлиши лозим. Тажрибада синалишича, бир яшаргача бўлган болалар группасида 15 та бола бўлгани маъқул.

Яслилар жойлашадиган жой кўча юзи, катта ариқ бўйлари ва молхоналардан узоқроқда бўлиши зарур. Ясли учун бино ва жой танлашда қишлоқ врачи ва район санитария-эпидемология станцияси вакили албатта иштирок этишлари ва тегишли кўрсатма беришлари керак.

Яслида тарбияланувчи ҳар бир болага алоҳида кровать бўлиши керак, икки ёшдан катталарга эса тўшак ва ястиқли раскладушка берилса ҳам бўлади. Лекин кроватларгина эмас, балки стол, стуллар ҳам ҳар қайси группадаги болалар ёшига мос бўлиши керак. Бу нарса айниқса кичик болалар учун муҳимдир. Чунки уларда ҳали суяк системаси қотмаган бўлиб, ноқулай мебель бола орқа суягининг қийшайиб қолишига ва қон айланишини қийинлаштиришга сабабчи бўлиши мумкин. Ҳар бир яслида, шунингдек, умивальник, ванналар, идиш-товоқ, озиқ-овқат маҳсулотлари, болалар ич ва уст кийимлари учун алоҳида-алоҳида шкафлар бўлиши лозим.

Ёш болалар учун айниқса манеж (майдонча) бўлиши катта аҳамиятга эгадир. Ҳар бир колхозда, шубҳасиз, дурадгор бор; бинобарин, оддий манеж қилиш унча қийин эмас (унинг кенглиги — 130 см., узунлиги — 275 см. ва тўсиқнинг баландлиги 45 см. бўлгани маъқул). Кичикроқ майдончаларда эса шунга яраша кичикроқ манеж қилиш мумкин.

Эмакловчи ёш болаларга оддий панжарали тахта супа ясаш мумкин. Бундаги тахталар зирапчаси бўлмаслиги учун жуда яхши рандаланган бўлиши шарт.

Шу нарсага эътибор бериш керакки, яслидаги ҳар бир бола учун алоҳида сочиқ, одеял ва дастрўмол бўлиши зарур.

Афсуски, айрим колхозларда болалар бошпанага жойландими, бас, буёғи бир гап бўлар, деб ўйловчи хўжалик раҳбарлари ҳам бор. Бундай деб ўйлаш тамомила хато ва зарарлидир. Болалар овқатгина эмас, балки бежирим кийим-кечак, яхши парвариш, ҳар хил ўйинчоқлар, суратли китобчалар ҳам бўлишини хоҳлайдилар. Ўйинчоқ бўлмаса болалар жуда тез зерикиб қолади ва зийраклиги суст ривожланиб, ҳа деб хархаша қилаверадилар. Шунинг учун болаларнинг ёшига қараб, яслиларни турли суратли китоблар ва ўйинчоқлар билан таъминлаш жуда муҳимдир.

Ёш болаларнинг нормал ўсиши учун уларга ёшларига қараб тўқ тутадиган ва сифатли овқатлар бериб туриш тавсия этилади. Бир бола кунига тахминан қуйидаги миқдорда озиқ-овқат маҳсулотлари: 60 грамм гўшт, 30 грамм ёғ, 60 грамм крупа ёки макарон, 50 грамм қанд ёки шакар, 500 грамм сут, яримта тухум, 10 грамм сметана, 15 грамм творог, 400 грамм сабзавот ва картошка, 50 грамм қора нон ва 100 грамм буғдой нони билан таъминланиши зарур. Шунингдек, болаларга етарли миқдорда ҳар хил мева бериб туриш керак.

Барча озиқ-овқат маҳсулотлари ва бошқа асбоблар касаллик тарқатувчилар — каламуш, сичқон ва пашшалардан холи жойда ва жуда эҳтиёт сақланиши лозим.

Ясли ходимлари шуни эсда тутишлари керакки, уларга ҳар бир боланинг соғлиғи ва ҳаётини сақлашдек муҳим ва масъулиятли вазифа топшириб қўйилган. Болалар касал бўлмай, бақувват ва қувноқ ўсишлари учун ясли ходимларига врачлар, фельдшер ва қишлоқ медицина ҳамширалари вақт-вақти билан маслаҳатлар бериб туришлари зарур.

Колхоздаги ҳар бир ясли ҳузурида ясли Совети тузилади. Бунга ясли мудири, оналардан бир-икки вакил, колхоз правлениеси, қишлоқ Совети, комсомол ташкилотларидан вакиллар киради. Ясли Советида мактаб ўқитувчиларидан ҳам вакил бўлиши мақсадга мувофиқдир.

Ясли мудири ҳар уч ойда камида бир марта ясли Советига ҳисоб беради.

Ясли мудирлари ва тарбиячи-ҳамширалар болаларга меҳрибон, чаққон, болаларга хос кўп нарсани билувчи, махсус курсларда ўқиб чиққан бўлишлари лозим.

Колхоз правлениеси ясли мураббияларининг доимийлигига алоҳида эътибор беришлари керак, чунки болалар ўз мураббиясига ўрганиб қолгач, ундан ажралишни хоҳламайдилар.

Мавсумий яслиларда ҳар йили, юқорида айтилгандек, тегишли тайёргарликдан ўтган ва билимли бўлган тарбиячилар ишлагани маъқул.

Партия ва ҳукуматнинг социалистик қишлоқ хўжалигимизни ҳар томонлама кескин ривожлантириш юзасидан қўйган вазифаларини муваффақиятли бажариш ва колхоз ҳамда совхоз ишлаб чиқаришида ёш болали хотинларнинг активлигини ошириш учун ҳар бир колхоз ва совхозда намунали болалар яслиси бўлсин.

М. ҚОДИРОВА,

область ижроия комитети ҳузуридаги санитария маорифи уйининг бош врачи.

ТЕАТР ВА КИНОЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 31/V да **Юрак сирлари.**

«ИСКРА» (қишки) — кундуз ва кечқурун **Шоввоз солдат Швейк,** 3-залда кундуз соат 3-50 минутда **Шаддод қиз,** 2-залда кеч соат 8-40 минутда **Янги аттракцион.**

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз соат 4-45 минутгача **Этик кийган Мушукнинг янги саргузаштлари,** кеч соат 6 яримдан **Кўнгил куйлайди.**

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун **Этик кийган Мушукнинг янги саргузаштлари,** кундуз соат 2, кеч 6 ва 8 да **Шоввоз солдат Швейк.**

«ХИВА» — **Лисси.**

«САЛЮТ» — **Этик кийган Мушукнинг янги саргузаштлари.**

«УДАРНИК» — кеч соат 9 да **Этик кийган Мушукнинг янги саргузаштлари,** кеч 11 да **Опасингиллар.**

КАФАНОВ номли — кеч соат 8-45 минутда **Шоввоз солдат Швейк,** кеч 10-45 минутда **Ажойиб якшанба.**

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА
31 май ва 1 июнда
Ўзбекистон халқ ҳофизи
МАЪМУРЖОН УЗОҚОВ
КОНЦЕРТИ

Концертда Ўзбекистон ССР халқ артисти **Мукаррама Турғунбоева,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист **Муҳамаджон Мирзаев,** эстрада солистларидан **Муҳаббат Мусаева, Башорат Хўжаева, Тўхта Рисметова** ва ўзбек музикачилари секстети қатнашади.

Концерт кеч соат 9 да бошланади. Билетлар кундуз соат 2 дан сотилади.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА
(ёзги бино)
31 майда
КАТТА КОНЦЕРТ

Концертда: Ўзбекистон ССР халқ **артисти Маҳмуджон Ғафуров,** Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артистлар **Фароғат Раҳматова, Эътибор Жалилова,** VI Жаҳон фестивали лауреати **Ҳасан Султонов** ва театр солистлари қатнашади.

Концерт кеч соат 8 яримда бошланади. Билетлар сотилмоқда.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЕТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. **РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ:** коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 140. Пропаганда бўлими — 34808. 136. Совет қурилиши бўлими — 136, Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040. 135. Қишлоқ хўжалик бўлими — 29040, 135, Саноат ва транспорт бўлими — 34048, 132. Хатлар бўлими — 34048, 156, Маҳаллий ахборот [redacted] бўлими — 132. Секретариат — 29040. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 05406. «Қизил Ўзбекистон», «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № Б-492.